

JESUCRISTON' BZEJNIE'RE' SAN JUAN NA' KE DA KA' ZA GAK

Diosen' bzejnie're' Jesucriston' di'll ki

¹ Diosen' bzejnie're' Jesucriston' di'll ki nench wroe're' be'nn ka' llonlira'll Le'en dan' ba zo gak. Na'll ba bse'le' to be'nn nak angl ke'e, nench bzejnie're'n nada' Juan, naka' be'nn llon xchine'. ² Na' llzoja' di'll li ke'en, na' yeolol da ba bre'ra', na'llen' nnezra' da li bne Diosen' ki gak, le Jesucristo na'n bzejnie' nada'.

³ Nbaraz ke be'nn ka' wrab dan' llzoja' ni, na' be'nn ka' yene di'll ka' da ka' za gak, na' gon ake' kan' nen na', le ba zo rez gak kan' nen na'.

Juan na' llzoje' be'nn ka' nxenra'll Jesucriston' rao galle yell ka'

⁴ Nada' Juan llzoja' re', zjalla'a galle yell gan' nbane Asia, lldop ll-llyre llonlira'llre Jesucriston'. Diosen' ren Spíritu ke'en gonla'y ake' re', na' wzoa ake' re' nbaraz, Diosen' zokze', na' ba zokze' ka za xe yellriote, na' zokze' ke chnare. Na' Spíritu ke'en naken ka galle Spíritu zen rawe' gan' llie' llnebie' na'. ⁵ Na' Jesucriston' gonla'ye' re', nake' be'nn lloe' di'll li ke Dios. Nake' be'nn lliarao babane radj be'nn wat ka', na' bill llnebia' yel goten' Le'e. Na' llnebie' yeolol wnebia' lla'a yellrio ni. Na' nllie're' lli'o bzane' kwine', bet ake' Le'e brarj xchene'n, nench na' basre'e

lli'o ke da xhinnj benllo. ⁶ Na'llen' ba breje' lli'o nnebia'renllœ', na' gakllo ka to no bxoz, na' sollo wxenra'll-llo Xanllo Diosen'. Le'en gonllo xhen ke chnare, le zokze' llnebie' ke chnare. Ka'n gakchga.

⁷ Nna wiákere kat yede' lo bej na', yeolol be'nne re'e akre' Le'e, rente be'nn ka' baso't Le'e. Na' be'nn zjalla'a toto latj yellrio ni, ka re'e akre' Le'en, na'll yesbell ake'. Kan' ba bnia' na'n gak. Ka'n gakchga.

⁸ “Nada' naka' ka ti'ch di'll nelle, na' ka ti'ch di'll ga llayollen, ka to be'nn bxe bi da bxie', na' wasyollte'n.” Ka ne Xanllo Diosen' be'nnen' nap yel wak xhen na', be'nn zokze, na' ba zokze' kan' bi nna xe yellrion', na' zokze' ke chnare.

Juan na' bre'da'ore' Criston' nake be'nn za'ke

⁹ Nada' Juan, ni ke dan' nona' txhen Cristo na', naka' re' txhen llonllo kan' ne Jesús na', na' llnebia' Diosen' lli'o, toze ka llone be'nn ka' lli'o, llsa'kzi' ake' lli'o ni ke xti'lle' na', na' llakrén Jesucriston' lli'o nench llakllo war bi da llak kello. Na' dan' ba bia'a xti'll Diosen' ren dan' ba bia'a da li ke Jesucriston', ke len na' be'x ake' nada' yoa' rill ya gan' re Patmos, gan' nak to yellrio da lli' lo nisda'o. ¹⁰ Na' to lla nak la'y ke Xanllon', ben Spíritu ke Diosen' bre'da'ora', na' ko'llra' benra' ke to chi'i be'nn bnne zillj kwis. ¹¹ Na' golle' nada':

—Nada' naka' ka ti'ch di'll nelle, na' naka' ka ti'ch di'll gan' llayollen, ka to be'nn liarao, na' naktia' ka be'nn za naore. Bzoj to le' yich da ki re'ro'n, na' wse'lo'n rao be'nn ka' lla'a galle yell ka' zjalla'a gan' nbane Asia, gan' lladop ll-lay be'nn ka' llonlira'll nada', yell ka' nzi'i Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia, na' Laodicea.

¹² Na' bayechja' bwia' noxhan' bnne nada', na' bre'ra' gall kandler de ya cha'o dan' nzi'i oro.

¹³ Na' kllol kandler gall ka' bre'ra' to be'nn nak ka be'nnach. Nake' to ra'll tonne ballinten xhnie', na' ngo'lloa'lchoe'n to baydon da nak de ya cha'o dan' nzi'i oro.

¹⁴ Na' yich yichje'n naken da lliche ka xhi're ka beye. Na' yejrawe'n naken llaktit ka yi' da lla'lnninne. ¹⁵ Na' nie' ka' llaktiten, bre'ra'n ka to ya da xhoa rao yi' llarjen. Na' chie'n nenen ka ga de to yeo kat yollen da xhen. ¹⁶ Na' ne'e cha'we na', no'xe' gall berj, na' lo lloe' na', ll-lloj to spad da nla llop la' rawe. Na' lloa'rawe' na' naken llaktit, ka ga nna' will kat nna'n znia.

¹⁷ Na'll ka bre're'n, byala' xhnie'n bacholra'lltia'. Na'll bli ne'e cha'wen' bxoe'n yichja', na' ne'e:

—Bi llebo'. Nada' naka' ka be'nn lliarao, na' naktia' ka be'nn za naore. ¹⁸ Naka' be'nn nsa'a yel nban. Gota' kana', na' babana' radj be'nn wat ka', na' zokza' ke chnare. Na' no'xa' xhiya ke yel goten', na' xhiya ke gan' llajej be'nn ba got. ¹⁹ Na' nna' bzoj da ka' ba bre'ro'n, na' di'll ke da ka' llak nna', na' ke da ka' za gak. ²⁰ Le nono nna nneze bi zejen ke berj gall ki no'xa' na', na' ke gall kandler de ya cha'o dan' nzi'i oro, na' kin' zejen: berj gall ka' zeje di'll gall be'nne lloe'rene xti'lla'n, gall kwen be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gan' nbane Asia. Na' ye galle kandler ka' zejen gall kwen be'nn ka' llonlira'll nada'.

2

*Dan' bne Jesucriston' ke be'nn ka' nxenra'll Le'e
rao gall yell ka': Dan' golle' be'nn Éfeso ka'*

¹ 'Ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla' ren be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gan' nzi'i Éfeson': "Nada' no'xa' berj gall ka' lo na'a cha'wen', na' da'a kllol kandler gall ka' dan' nak de ya cha'o dan' nzi'i oro, na' llepa' re': ² Nnezyollra' ka wen na' llonre na', zere da war llonre xchina'n. Na' nnezra' bi llrebre be'nn llon da xhinnj, le ba bre'kzere kan' llon be'nn wenra'll ka', llasné ake' nak ake' postl kia', nnézkzere kere dogarje postl aken'. ³ Na' ba ballayraore, na' ba gokxhenra'llre, na' ba benre xchina' do ra'llre, ni ke dan' nllie're nada', na' bi nna gatra'llre. ⁴ Zan nna' de to da bi llazra'lla' kan' llonren': bill nllie're nada' kan' bllie're nada' kana'. ⁵ Ke len na' lewayón xhbab kan' ba benren', na' lewayate lewayón kan' benre kana'. Cha' bi wayátere da ka' llonren', weda' yedka'a re', bill gakre kandler kia' cha' ka'. ⁶ Leska' de to da llayo'ra'lla' kan' llonren': llwiere da xhinnjen' ka da ka' llon be'nn ka' nzi'i nicolaítas, be'nn ka' llasné ake' wakse gontezre da xhinnj, leska' bi llazra'lla' nada' kan' llon ake'n. ⁷ Re' zo nayre da llene, lewzenay kan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llayre llonlira'llre nada' gateze: Re' soere bi kwej yichjre xti'lla' ni, nada' gonna' da gaore da llbia rao yay ke Xanllo Diosen', dan' zo latj nbaraz dan' lloe' yel nban."

Dan' golle' be'nn Esmirna ka'

⁸ 'Na' ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla'n ren be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gan' nzi'i Esmirna: "Nada' naka' be'nn lliarao, na' naktia' ka be'nn za naore, be'nn ba got, na' babane' radj be'nn wat ka', na' llepa' re': ⁹ Nnezyollra' ka wen

na' llonre na'. Nnezra' za'kzi're. Nnezra' nakre be'nn ya'che, zan re' nakre ka be'nn wnia'. Na' nnezra' katke nnechach be'nn Israel ka' keré, na' ne ake' ba brej Diosen' leake' nench gone' wen ke ake'. Rencha' bi breje' ka be'nn ka', le bi llonlira'll ake' Le'e, nak ake' be'nn nak txhen dan' nak xan daxi'o ak. ¹⁰ Bi llebre da ka' za gak kerén', le dan' nak xan daxi'o ka'n, gonen nench ko' ake' balre rill ya, nench na' wroe'n cha' soen wsanra'llre xti'lla'n. Na' rao do chi lla wsa'kzi' ake' re'. Lesoteze lewzoa xti'lla'n la'kze cha' got ake' re', nada' gonna' yel nban keré ke chnare. ¹¹ Re' zo nayre da llene, lewzenay kan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llyre llonlira'llre nada' gateze: Re' soere bi kwey yichjre xti'lla' ni, bi gak keré kan' gak ke be'nn ka' sa'kzi' ke chnare, dan' ne'e yel got wlllope.”

Dan' golle' be'nn Pérgamo ka'

¹² 'Na' ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla'n ren be'nn ka' lldop ll-lly llonlira'll nada' gan' nzi'i Pérgamo: “Nada' no'xa' spad dan' nla llop la' rawe, na' llepa' re': ¹³ Nnezyollra' ka wen na' llonren'. Na' nnezra' zore gan' llnebia' daxi'on, na' zore llzoare xti'lla'n. Bi llbej yichjre xti'lla'n dan' llejle'ren', na' ni ke brej yichjzre' kan' basote Antipas be'nnen' be'e xti'lla'n gan' zore na', gan' lla'a be'nn zan be'nn ka' llon txhen dan' nak xan daxi'o ka'. ¹⁴ Zan de to chop da llonre da bi llazra'lla'. Ni't balre llzejnie' llwelljre wakse gontezre bi da xhinnj. Kan' nakse dan' bzejnie' da Balaam ke be'nnen' nzi'i Balaken' kana', dan' bko'yelre' be'nn Israel ka' nench bdao ake' yel wao da llia rao lwa'a dios ke ake' na', nench benrén

xpe'r ake' da lle'n akre' da nak zdo'. ¹⁵ Leska' ni't balre naore dan' llwiera' nada', dan' llroe' llsede be'nn ka' nzi'i nicolaítas. ¹⁶ Len na' lewayate ke da xhinnjen' llonren'. Cha' bi yeyáteren', ba za'a na' yedtilrén ake' kone dan' ll-lloj lo lloa' ni, naken ka to spad. ¹⁷ Re' zo nayre da llene lewzenay ke dan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llayre llonlira'llre nada' gateze: Cha' nol re' soere bi kwej yichjre xti'lla' ni, na' gonna' re' to yet nga'che da za'ke da nono nna re'e yellrio ni, ka dan' ne maná, na' gonna' tweje yej llich keré, ga nyoj rare da nak to da kobe da nono nombia', toze re' gaken keré gombia'ren."

Dan' golle' be'nn Tiatira ka'

¹⁸ 'Na' ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla'n ren be'nn ka' lldop ll-lay llonlira'll nada' gan' nzi'i Tiatira: "Nada' naka' dogarje Xhi'nn Dios, na' nak yejrawa'n llaktit ka ga lla'lnninne, na' nia' ka' llaken ka to ya da nak llel-llibe llaktiten, na' llepa' re': ¹⁹ Nnezyollra' ka wen na' llonre na', nnezra' zore nllie're nada', nxenra'llre nada', llonre xchina'n, na' llonre banez biteze da llak keré, na' nnezra' ba llonllre wen ye ra't kerke kan' llonre batna'. ²⁰ Zan de to da llonre da bi llazra'lla': dan' lloe're latj ren no'ren' llon ka da Jezabel no'ren' bnebia' kana'. Lle'e re' nake' be'nn llroe' llsedre' xti'll Dios, rencha' da wenra'llzen' ziye'ze be'nn ka', nench na' gonrén ake' yel zdo' xpe'r ake'n, na' gao ake' yel wao da ll-lia ake' rao lwa'a ke dios ke ake' llonlira'll ake'. ²¹ Ba breza' cha' yeyate no'ren' ka dan' llone'n, na' bi llsanra'lle'n, na' bi llbej yichje' ka zdo'n llone'n. ²² Ke len na' gona' gake' to yillwe' da sa'kzi'rene' rao gan' llxhoe'n,

na' leska' sa'kzi' be'nn ka' llonrén le'e yel zdo', nara'chek cha' bi wsanra'll ake' dan' llzejnie're' leake'n dan' lle'e leake' wak gon ake'. ²³ Na'll gona' yesa't xhi'nne' ka', nench gakbe'e yeolol kwen be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gateze, na' wayakbe'e akre' nada' nnéztera' bi xhbab yo' lo yichjra'llda'o ake', na' gona' so totoe' nbaraz o cha' sa'kzi' ake' kon kan' nak dan' ba ben ake' na'. ²⁴ Na' re' zore Tiatiran' bi llonre kan' llroe' llsede no'r wenra'llen', na' bi nsedre dan' ne ake' llzejnie' akre' ke daxi'on dan' nono nombia', bi nnia' billre da gonre da yobre. ²⁵ Kon sokzre gonre da wen kan' llonkzre llinte lla yeda' da yobre. ²⁶ Notezre be'nne cha' bi kwej yichje' xti'lla'n, na' cha' soere' soteze gone' kan' nllia' bia'a na', kat yeda' da yobre, gona' nnebia'rén ake' nada' yell ka' zjalli' yellrion'. ²⁷ Kan' ba benn Xa'n nada' yel llnebia' na', gona' nnebia' ake' yell ka' war kwis. Na' be'nn ka' bi llzenay, wileyi' ake' leake' ka' llxhoxhje' to ye's de yo. ²⁸ Na' wa'a latj ke ake' serén ake' be'nnen' nak ka berj rsire. ²⁹ Re' zo nayre da llene, lewzenay kan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llayre llonlira'llre nada' gateze.”

3

Kan' golle' be'nn Sardis ka'

¹ 'Leska' ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla'n ren be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gan' nzi'i Sardis: “Nada' napa' Spíritu ke Dios dan' nak ka galle spíritu, na' no'xa' berj ka' galle, na' llepa' re': Nnezyollra' kan' llonre nere nbanre, zan nakre ka be'nn wat. ² Lewayón xhbab kan' llonre, na' lew xenra'll-ll nada', legón kan' nia' na', chaga bi

nna llin lla kweyi're, le bi nak dan' wen dan' llonre na', na' bi yewé Diosen' ka'. ³ Lesó lelljadinra'll xti'lla' dan' bzejnie' be'nn ka' re', na' dan' bénere kana'. Na' lewzenayen, nench wayátere da xhinnj kerén'. Le chet ka' bi yebanra'llre, yeda' gan' zeren' ka' za'a to be'nn wan, na' ni ke nnézzere baten' yeda'. ⁴ Zan zjarenkze balre be'nn Sardis, bi benre bzi'o ra'llen' benn Diosen' re'. Na' kat llin lla gonna' to ra'll llich gakre, tarenre nada', le ba za'kre tarenre nada' gonre nada' txhen. ⁵ Na' cha' soere bi kwej yichjre xti'lla'n, la biteze gak keré rao yellrio ni, na' gonna' ra'll llichen' gakre, na' kbat yelana' raren' le' yich kia'n gan' nyoj ra yeolol be'nn nape yel nban zejlikane, na' we'rena' Xa'n di'll, na' ren be'nn ka' nak angl ke'e ka', nakre nada' txhen. ⁶ Re' zo nayre da llene, lewzenay kan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llayre llonlira'llre nada' gateze.”

Kan' golle' be'nn Filadelfia ka'

⁷ 'Na' ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla'n ren be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gan' nzi'i Filadelfia: “Naka' Be'nn La'y, na' llonteza' kan' bnia' gona'n. Na' no'xa' xhiya ke da David be'nnen' bnebia'. Kate llsarja' cho' be'nne gan' llia Diosen', ni to nono gak yeseje', na' kate llseja', bi gak cho' be'nne, na' ni to nono gak wsarje, na' llepa' re': ⁸ Nnezyollra' ka' wen na' llonre na', na'llen' ba bsarja' to ga tere ga nono gak yeseje. Na' la'kze bi nar-re, ba llzoare xti'lla', bi brej yichjren' kan' biteze baso'n akere' re'. ⁹ Bal be'nn Israel ka' zjalla'a gan' zoren', llasné ake' ba brej Diosen' leake', na' gone' wen ke ake'. Non

ka ne akze'n, bi breje' leake', le bi llonlira'll ake' Le'e. Nak ake' be'nn wxhiye'e nao ake' ke xan daxi'o ka'. Na' wllin lla kat gona' gap ake' re' bara'nne, nench gakbe'e akre' nllie'ra' re'. ¹⁰ Ni ke dan' bi brej yichjre xti'lla'n, la'kze bsa'kzi' ake' re', ke len na' yellojre wen kate llin lla sa'kzi' yeolol be'nnach. Kana'n wroe'n ke toto be'nnach, cha' bxenra'll ake' nada' o cha' bi bxenra'll ake' nada'. ¹¹ Ba rez yeda' da yobre, lesotip lewxenra'll nada' nench nono yeka'a ke nak dan' ba nwia' gonna' re'. ¹² Cha' re' ba bzoere bi kwej yichjre xti'lla'n, wllin lla gona' re' choch, na' gona' re' ka to bdop ke yoda'o brao ke Diosen', le yellinre gan' zo Dios na'n, na' yega'nnrenre' ke chnare. Na' totore wzoja' roxhgaren' ra Dios kia', na' ra yell ke'en, Jerusalén dan' nake da kobe da yetj yebá, na' totore wzoja' roxhgaren' ra'a nada' da nak da kobe. ¹³ Re' zo nayre da llene, lewzenay kan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llayre llonlira'llre nada' gateze.”

Kan' golle' be'nn Laodicea ka'

¹⁴ Na' ki wzojo' be'nnen' bse'la', lloe' xti'lla' ren be'nn ka' lldop ll-llay llonlira'll nada' gan' nzi'i Laodicea: “Llona' nench llak kan' zera'll Diosen', lloa'a di'll li da naken. Naka' txhen ren Diosen' kan' bxhe yellriote, na' llepa' re': ¹⁵ Nnezyollra' kan' llonren', ni ke nakzre ka to da zay, ni ke nakzre ka to da la. Nia' ka' le ni ke lloe'la'llzre wxenra'llre nada', na' ni ke llatra'llzre. Wéntere chenak nakre ka to da zay o chenak nakre ka to da la. ¹⁶ Na' ni ke dan' nakre ka to da ba'l, na' bi nakre ka to da zay, na' ni ke nakzre ka to da la, waxheja' re' ka'le. ¹⁷ Re' nere: Be'nn wnia' nakto' na' ba

nnia'to', na' bibi llyálljeto'. Na' bi llakbe're nakre be'nn zban rao Dios. Bi llakbe're nakre ka to be'nn lchole, na' ka to be'nn dá gal yid. ¹⁸ Ke len na' llepa' re', llaya'l si're da gonna' re', da nak da za'klle ka ya cha'o dan' nzi'i oro dan' ba bzey ake' nench бага'nnen dogarje. Si're da gonna' re', nench da li sore nbaraz. Na' lennab yezi'xhena' keré nench gak ra'llda'oren' yalle, kan' nak xhara'n be'nn nak ra'll llich kwis. Ka'n gonre nench bill re'ra' re' ka to be'nn dá gal yid, be'nn llaya'l gake zdo' ke. Na' leyecha'a yichjra'llda'oren', na' bill gacre ka to be'nn lchole, be'nn yallj yejrawe'n rmell nench yere're. ¹⁹ Kon be'nn nllie'ra' na', dile' na' llsa'kzie'. Ke len na' llaya'l kwek yichjre, na' leyeyate ke da xhinnj kerén'. ²⁰ Na' ganni nia' re', llona' ka to ke be'nn zellá lloa' yo' keré, nne'e zillje, na' cha' nol re' yénere, na' wsarjre choa', na' wzenayre kia', na'll gaorena' re' xche' txhen, na' re' gaorenre nada' txhen. ²¹ Na' cha' soere bi kwej yichjre xti'lla' ni, wllin lla yedlle'renre nada' gan' llia' llnebia' na'. Ka'n bena' nada', bzoera' bena' gan kan' bne Xa' na', na'llen' ba llia' llnebia'rene' txhen. ²² Re' zo nayre da llene, lewzenay kan' ne Spíritu ke Diosen', llen re' lldop ll-llayre llonlira'llre nada' gateze.”

4

Be'nn lla'a yebá llon ake' Diosen' xhen

¹ Bde na', bre'da'ora' nyarj le' yebán', naken ka to lloa' yo' ke be'nne. Na' benra' da yobre bnne be'nn bne da nelle zillj kwis, ka'kze bell to trompet, golle' nada':

—Byep gan' zoa' ni, nench na' wroe'ra' rwe' da ka' za gak.

² Na'll le bente Spíritu ke Diosen' bre'da'ora' yebá gan' llia be'nnen' lnebie'. ³ Na'll le bre'tera' be'nnen' llia lnebia'n, nake' llaktit ka'kze llaktit yej kese dan' nzi'i jaspe ren dan' nzi'i cornalina. Na' to da nak ka to bchit byechjen gan' llie' lnebie'n, na' naken llaktit ka llaktit to yej dan' nzi'i esmeralda. ⁴ Na' kwit Diosen' gan' llie' na', zjalli' ye tapalloa (24) be'nn nak be'nn brao, be'nn lnebia'rene'. Nak ake' ra'll lliche, na' zjando's yichj ake'n twej corona de ya cha'o da nzi'i oro. ⁵ Na' gan' llia Diosen', lep yes llak llakia na' llachj. Na' rawe gan' llie' na', zjani't galle yi' da lla'Inninne, yi' gall ka' nak aken Spíritu ke Dios. ⁶ Na' doxhen rawe gan' llie' na', nllirj to da llaktit da nak ka yej kes, na' nla'n ka ga de nis xhen.

Na' zjani't ye tap be'nn nechj ake' Le'e. Na' zjallia da zan yejrao ake' do ko'll ake' do rao ake'. ⁷ Be'nn nellen' nake' ka to bell yi'xe, na' be'nn wloope na', nake' ka to belle, na' be'nn wyonne na', nak lloa'rawe'n ka be'nnach, na' be'nn wdape na', nake' ka to bsia ba ze rao lla. ⁸ Na' be'nn tap ka', zjazó xir ake' xop wejen', na' zjallia zan yejrao ake' do lo xir ake' do lo ko'll xir ake'. Na' do lla do yer llasné ake':

Nakla'ye', nakla'ye', nakla'ye',

Xanllo Diosen' be'nnen' nap le zeraoze yel wak xhen.

Ba zokze', na' zokze' kan' za xe yellriote, na' zokze' ke chnare.

⁹ Na' yo'y ras kat be'nn tap ka' lloe' ake' di'llen' kan' nak Dios be'nnen' llia lnebia'n, be'nnen' za'k

kwis, be'nnen' zo ke chnare, na' llon ake' Le'e xhen, na' lloe' ake' yel llioxken ke'e, ¹⁰ na'll be'nn tapalloa ka', lla't ake' slloa're rao Diosen', llon ake' Le'e xhen gan' llie' na', na' llni't corona ke ake'n xhnie'n, llasné ake':

¹¹ Xa Dios, za'ko' wxenra'llto' rwe',
soto' gapto' rwe' bara'nne na',
we'to' di'll ke yel wak xhen ko'on,
le rwe'n beno' yeolol bi da de,
na' rwe'n byazra'llo' ka', na'llen' ni't aken, na' gok
aken.

5

Txhonnj yich dan' ndobe na' to be'nn nake ka xhi'r da'o

¹ Na' bre'ra' be'nnen' llia llnebia'n, kone ne'e cha'we na', no'xe' to yich da ndoblol, na' llopla'ten nyoje ke rawe ke ko'lle, na' neyjen nyi'chen ren galle sey. ² Na' bre'ra' to angl war, na' bnne'e zillje, ne'e:

—¿No nake be'nn za'k wche'ze sey ki, nench llach yichen' lla'n na'?

³ Na' ni to nono llra' wchache yich ka', ni yebá, ni yellrio ni, ni gan' lla'a be'nn wat ka', ni to nono bllelkze wche'ze'n, na' wia ake'n akre naken. ⁴ Na' bllella' kwis, le nono zo be'nn za'k wchache' yich ka' wrabe'n, na' ni ke llakze wia ake'n akre naken.

⁵ Na' to be'nn nake be'nn brao golle' nada':

—Bi kwello'. Wiachek, na' zo be'nnen' gorj rao dialla ke Judá, na' gok da xozxta'we' da Daviden', na' dan' nape' yel llnebia' xhen na', nake' ka to bell yi'x. Na' Le'e za'ke' wxhoxhje' sey ka' gallen', na' wchache' yich ka'.

⁶ Na' bre'ra' gan' lli' be'nnen' llnebia' radj be'nn tap ka' zjallia xiren', na' kllol gan' lla'a be'nn tapalloa ka' (24). Bre'ra' ka to xhi'r da'o ban' ba bet ake', ka xhi'r ba llia gall loze, na' gall yejraoba'. Na' yejraoba' gallen' zejen zokze Spíritu ke Diosen' doxhen yellrio, llonen kan' ne'e na'.

⁷ Na' be'nnen' bre'ra' ka to xhi'r da'on, jaxie' yichen' no'x be'nnen' ne'e cha'we, be'nnen' lli' llnebia' na'. ⁸ Na' ka jaxie' yich na'n, be'nn tap ka', na' ren be'nn tapalloa ka', le go't akte' slloa're rawe'n. Na' twej arpa zjano'x be'nn brao ka', na' twej ye's de ya cha'o dan' nzi'i oro ga llzey ake' yare, na' yar na' zeje di'llen', lloe'rén ake' Diosen' di'll kat llalwill ake' Le'e, be'nn ka' nxenra'll Le'e.

⁹ Na'll bel be'nn ka' to da kobe dan' ne'e:
Za'ko' jaxi'o yichen', na' bxhoxhjo' seyen' nyi'chen na',

le bzane yel nban ko'o, bet ake' rwe'.

Brarj xcheno' nench bnitrao' da xhinnj keto',

nench nakto' rallna'a Dios,

nakto' be'nn wde wdere yell xhen, na' wde wdere yell da'o, na' wde wdere dialla keto', na' llakto' wde wdere di'll da de rao yellrio.

¹⁰ Na' brejo' neto' nench nakto' ka to be'nn wnebia',

na' zoto' nxenra'llto' Diosen' ka bxoz,

na' ka llin lla, nnebia'to' rao yellrio ni.

¹¹ Na'll bwia' na' benra' chi'i angl zan kwis, ni ke bzoezra' wrab ake'. Zjazellá angl ka' to kwit be'nnen' llia llnebia' na', na' ganna' zerén be'nn tap ka' zjallia xire na', ren be'nn brao tapalloa ka'.

¹² Na' benra' lloe' ake' di'll zillje, ne ake':

Be'nnen' nak ka xhi'r da'on, bzane kwine' ni ke
 lli'o be'nnach,
 na' za'ke wxenra'll-loe', le Le'en lnebie' dox-
 hente, na' yo' rao ne'e yeololte da zjadé.
 Nake' be'nn si'n war, na' nape' yel wak xhen.
 Llaya'le we'lloe' yel bara'nne, na' we'llo di'll nake'
 be'nn za'ke.

¹³ Na' lekze benra' yeolol be'nn zjalla'a yebán',
 na' yellrio ni, na' be'nn zjalla'a xhanre yellrio, na'
 be'nn zjalla'a lo nisda'o, lloe' ake' di'll ne ake':
 Lloe'raoto' Dios be'nnen' llia lnebia'n,
 na' be'nnen' nake ka xhi'r da'o,
 nape' yel bara'nn, na' nake' be'nn za'ke.
 Na' nape' yel wak xhen kwis nna', ren ke chnare.

¹⁴ Na' be'nn tap ka' zjallia xiren', ne ake':
 —Ka'n gakchga.

Na' be'nn tapalloa ka' le go't akte' slloa're,
 be'xhen ake' Dios be'nnen' zo ke chnare.

6

Sey gall ka' lla'a loe gan' ndoben na'

¹ Ka nak sey gall ka', bre'ra' be'nnen' nak ka
 xhi'r da'on bxhoxhje' sey nellen', na' be'nn tap ka'
 zjallia xiren', toe' bnne'e zillj kwis ka'kze ga llachj
 to yi'wzi'o, bne'e:

—Da, na' wia da ni.

² Na' ka bwia' na', bre'ra' to kabay lliche, na'
 be'nnen' llia ko'llba' na' no'xe' to arco. Na' bzoa
 ake' to corona yichje' ka to be'nn brao, na' ba
 zeje' zjatilrene' be'nn ka' llwie le'en, na' wa lljene'
 leake' gan.

³ Be'nnen' nak xhi'r da'o na', bxhoxhje' sey wlopen', na' benra' bnne be'nn wlopen' llia xir na', bne'e:

—Da, na' wia da ni.

⁴ Na'll blloj ye to kabay, na' nakba' ba xhna, na' be'nnen' llia ko'llba' na', gok rallne'e gone' bill cha'a be'nn ka' lla'a yellrion' nbaraz yeso't lwellje', na' be'e ake' le'e to spad xhen.

⁵ Na' be'nnen' nak ka xhi'r da'o na', bxhoxhje' sey wyonnen', na'll benra' bnne be'nn wyonnen', be'nnen' llia xir na', bne'e:

—Da, na' wia da ni.

Na'll bwia', na' bre'ra' to kabay gasje, na' be'nnen' llia ko'llba' na', no'xe' to xhgo'nse. ⁶ Na'll benra' bnne to be'nn do gan' lla'a be'nn tap ka', be'nn ka' zjallia xir na', golle' be'nnen' llia ko'll kabay gasjen', lle'e le'e:

—Byej jalliayi' nbaz trigon' ren xhoa' dan' nzi'i cebada nench na' bi gaken wen, na' gaken win, na' xop ya nbaz trigon' sa'ken ka to raxhj ake' da gon ake' gan ke tlla llin, na' xop ya xhoa' cebadan' sa'ken ka to raxhj ake' da gon ake' gan tlla llin, zan bi wleyi'o ceiten' ren xis uva.

⁷ Na' be'nnen' nak xhi'r da'on, bxhoxhje' sey wdapen', na' benra' bnne be'nn wdapen' llia xiren', bne'e:

—Da, na' wia da ni.

⁸ Na' bwia', na' bre'ra' to kabay gache, na' be'nnen' llia ko'llba'n nzie' Yel Got, na' be'nnen' nzi'i Latj Gan' Lla'a Be'nn Wat, zeje' nawe' le'e, na' gok rallne'e ra't yellrion' nench na' bxie' wdile, na' gat be'nn zan, na' bene' win. Na' bene' yillwe'

nench wasa't ye zanlle', na'll bene' wasa't be'nn zanlle kone ba znia zjalla'a yellrio betba' leake'.

⁹ Na' be'nnen' nak xhi'r da'on bxhoxhje' sey ga'ye, na' bre'ra' gan' lla'a be'nn ka' yebán', na' xhan bkoy na', bre'ra' be'nn ka' baso't ake', ni ke dan' bzenay ake' xti'll Diosen', na' dan' be'e ake' di'll, bne ake' nxenra'll ake' Jesucristo na'. ¹⁰ Na' be'nn wat ka' bnne ake' zillje, ne ake':

—Xa Dios, rwe' nako' be'nn nak la'y kwis, na' llontezo' kon kan' bne'o na'. ¿Batxhan' gono' yel koxchis ke be'nn ka' zjalla'a yellrion', be'nn ka' bet neto' na'? ¿Baten' wasa'kzi' akoe' dan' brarj ake' xchento' na'?

¹¹ Na'll be'e xha totoe' da llich da gok ake'. Na' lle'e leake' yezi'ra'll akll'e ye choll chak yeza'a be'nn llaya'l yesa't kan' got be'nn ka' bxenra'll Criston', be'nn nak ka bi'ch ake.

¹² Na' be'nnen' nak xhi'r da'on, bxhoxhje' sey wxhopen', na' bwia', na' le bxho'te to da xhen, le gokte willen' gasje ka to ra'll gasje da llak be'nn zo yel wan, ni ke dan' de yel got ke'e na', na' doxhen be'on bayaken xhna ka'kze llen. ¹³ Na' berj ka' bexj akten rao yellrio, ka llyinnj no higo llia rao yay, kate dá to be' xhen da llchinnj len. ¹⁴ Na' le' yebá na', bayaktekzen ka to yich da ndoblol, na' ya' ka' yeololen, no yellrio da'o ka' zjalli' lo nisda'on, bcha'a xhichne ake. ¹⁵ Na' yeolol be'nn lla'a yellrion', yeolol be'nn wnebia', yeolol no xan be'nn waka'a ya, yeolol be'nn brao be'nn wnia' ak, yeolol be'nn llon xchin be'ne, na' ren nollre yezikre be'ne, yeolole' bkwa'ch ake' do xhan broj, do radj yej xhen da zjallia rao ya' ka'. ¹⁶ Na' lle ake' ya' ka' ren yej ka':

—Lewka'chga bdinnj, bixen wkwa'chen neto' nench bi re'e Diosen' neto', be'nnen' llia ll-nebia'n, nench ke gonn be'nnen' nak xhi'r da'o da sa'kzi'to'. ¹⁷ Le ba bllin lla sa'kzi' yeolol be'ne, na' nono soe ke dan' gaken.

7

Be'nn Israel ka' nyi'ch sey ke Dios

¹ Bde na' bre'ra' tap angl ak, zjazé ake' tap skin ke yellrion', bza'y ake' be'n nench bi wyechjen yellrion', na' ren rao nisda'o, na' ren gan' lla'a yay ak. ² Na' bre'ra' ye to angl be'nn za'a gan' llra' willre, na' no'xe' to sey ke Dios be'nnen' zo ke chnare. Na'll bnne anglen' zillje, balwille' angl ka' ye tap, be'nn ka' ba bene' rao na'a ake' lljalleyi' ake' yellrio ren lo nisda'o. ³ Na'll lle'e leake':

—Bi wleyi're yellrion', ni nisda'o, ni yay ka' wayolltelle wchi'chto' sey ke Dios kellon' roxhga be'nn ka' nxenra'll Le'e.

⁴ Na' benra' bal be'nn ka' nak, be'nn ka' bchi'che' seyen' be'nn za'k rao yeolol lkwe' be'nn Israel ka', na' yeolole' gok ake' to gayoa tapayon mire (144,000).

⁵ Chllinn mire (12,000) za'k rao dialla ke da Judá, chllinn mire rao dialla ke da Rubén, chllinn mire rao dialla ke da Gad,

⁶ na' chllinn mire rao dialla ke da Aser, chllinn mire rao dialla ke da Neftalí, chllinn mire rao dialla ke da Manasés,

⁷ na' chllinn mire rao dialla ke da Simeón, chllinn mire rao dialla ke da Leví, chllinn mire rao dialla ke da Isacar,

⁸ na' chllinn mire rao dialla ke da Zabulón,

chllinn mire rao dialla ke da José,
chllinn mire rao dialla ke da Benjamín.

Be'nn zan zjanak ra'll lliche

⁹ Na' bayoll na' bwia' da yobre, na' bre'ra' zjazé be'nn zan rao Diosen' gan' llie' na', na' gan' ze be'nnen' gok ka xhi'r da'o, na' nak ake' be'nn zan kwis. Ni ke llakze no wrab leake', be'nn wde wdere yell xhen, wde wdere yell da'o, na' wde wdere dialla be'nn ak, na' nak ake' be'nn llak wde wdere di'll da de yellrion'. Na' yeolole' nak ake' ra'll llich, na' no'x ake' zi'n. ¹⁰ Na' llawé akre' besia' ake' zillje, llasné ake':

Dios kello be'nn lli' llnebia'n, na' Jesucristo be'nn nak ka xhi'r da'o,
leake'n ba basrá ake' lli'o.

¹¹ Na' yeolol angl ka' nechj, zjazellá ake' kwite gan' llie' na', na' be'nn brao tapalloa ka' (24), na' ren be'nn ye tap ka' zjallia xire, yeolole' le go't akte' slloa're rao yon', llon ake' Diosen' xhen, ¹² ne ake': Llak kan' llaya'l gaken, Dios keto'.

Za'ko' wxenra'llto' rwe' ke chnare, nako' be'nn za'k kwis,

nako' le zerawe be'nn si'n, za'ko' gonnto' rwe' yel llioxken,

na' gonnto' rwe' yel bara'nn ke chnare,
llia'o llnebia'o doxhen, na' napo' yel wak xhen.

Ka'n gakchga.

¹³ Na' to be'nn braon' nak be'nn tapalloa ka' txhen, golle' nada':

—¿Nnezro' no nake be'nn ki nak ra'll llichen', na' gan' zaya'k ake'?

¹⁴ Na'll llepa' be'nnen':

—Rwe' nnezro', bi nnezra' nada'.

Na'll ne'e:

—Be'nn kin' ballayrao rao na'a be'nn ka' bsa'kzi' leake' rao yellrio ni, na'llen' ba nak ake' ra'll llichen', le bxnra'll ake' be'nnen' brarj xchen ka xhi'r da'o. ¹⁵ Ke len na' ni't ake' rao Diosen' gan' llie' llnebie'n, llon ake' Le'e xhen do lla do yere. Na' Dios be'nnen' llia llnebia'n, zoe' llape' leake'. ¹⁶ Bill llbil lldon ake', na' willen' bill llzeyen leake', ni ze'y bill llak akre'. ¹⁷ Le be'nnen' nak ka xhi'r da'o na', ze'e rao Diosen' kllole gan' llie' llnebie' na', na' Le'en llwia llyi leake', wche'e leake' gan' llra' nis dan' nsa'a yel nban zejlikane, na' Dios na' gone' nench bill ra' nis rao ake.

8

Sey gallen'

¹ Kate bxhoxhj be'nnen' nak ka xhi'r da'on sey gallen' da nyi'ch yich na', na' gok lli yebán' ka achj hor. ² Na' bre'ra' gall angl ka', zjazellá ake' rao Diosen', na' be'e leake' twej trompet. ³ Na'll badsellá ye to angl lloa' bkoy dan' ze rao Diosen'. Na' no'x anglen' to ye'nn yare de ya cha'o dan' nzi'i oro gan' lla'a yar zan, na' bllie'n rao yi' barjen' dan' llia rao bkoy na'. Ka'n ben anglen' nench bene' txhen chi'i be'nn ka' lloe'rao Diosen' llalwill ake' Le'e batteze. ⁴ Na'll bzolla'a llen ke yaren' no'x anglen', bllie'n rao Diosen' kone xti'll be'nn ka' lloe'rao Le'en. ⁵ Na'll bxhi'i anglen' yi' dan' llia rao bkoyen' bllie'n lo ye'nn yare, na'll bza'len rao yellrion', na' gochj, na' gok llakia, byep yes na'll bxho'.

Llkwel ake' trompet ka'

⁶ Na' angl gall ka' zjano'x trompet ka', le bze akte' xhnid wkwell ake'n.

⁷ Angl nellen' bkwelle' trompet ke'en, na'll le blle'te yej se'de nchixen yi' rente llen da bzale' rao yellrion'. Na' ye ra'tze ke gok achj yay lla'a rao yellrion' byey aken, leska' byey doxhente yi'x ga' da zjadé rao yellrion'.

⁸ Na' le bkwelle' trompet ke angl wllopen', na' to da nak ka to ya', bra'llen lla'lnninnen jaye'tten lo nisdá'on. Na'll ye ra'tze ke gok achj nisdá'on bayaken llen. ⁹ Na' ye ra'tze ke gok achje ba, zjalla'a lo nisdá'on wasa'tba', leska' ye to kat barco ka' llasdá rao nisdá'on blleyi' aken.

¹⁰ Na'll bkwell trompet ke angl wyonnen', le bra'llte to berj xhen le' yebán', lla'lnninnen ka to yi' yell yay. Jaye'ten lo yeo zan, ye ra'tze ke gok achje yeo ka' ren gan' llar nisen'. ¹¹ Berj na' nzi'n Da Nak Zla'. Na' ye ra'tze ke gok achj nisen' goken zla', na' be'nn zan wasa't dan' wase'j ake' nisen' nak zla'n.

¹² Na'll bkwell trompet ke angl wdapen', na'll ye ra'tze ke gok achj willen' kweyi', leska' ye to kat be'on blleyi'n, na' leska' ye ra'tze ke gok achj berj ka' kweyi' aken. Na' da ka' blleyi'n bill bseni'n. Ke len na' to bacholze ye ra'tze ke gok achj lla achj yere, na' gok xchole.

¹³ Na'll le bwiatia', na' bre'ra' to angl dá rao lla kllol yebá na', na' benra' bnne'e zillj kwis, ne'e:

—¡Nya'chraz ke re' be'nn lla'a yellrio, ka nak za wkwell trompet ke angl ka' ye chonne!

9

¹ Na'll bkwell trompet ke angl wga'yen', le bre'tera' bra'll to berj le' yebán', jaye'tten rao yellrion'. Na'll le be'te Diosen' len xhiya, nench wsarjen yell zitj dan' nak lo yi' gabil. ² Na'll bsarjen yellén', na' bzolla'a to llén xhen ka llak lo horn kat lla'den yi'. Na' bkwe'j llén na' rao will, ren rao lla na'. ³ Gan' bzolla'a llén na', bllach bichsoa zan, zjakba' rao yellrion', zjatill akba' be'nne, ka llon xhban leo, ba ll-llach rao yellrio. ⁴ Na'll goll Diosen' leba' bibi góneba' yi'x ya' ka', ni da naz ake', ni yay lla'a rao yellrio, na' be'e latj chill akba' be'nn ka' bi nyi'ch sey ke Dios roxhga ake'. ⁵ Na' bi be'e latje gotba' leake', kon cha'a akba' ga'y be'o, wsa'kzi' akba' be'nn ka'. Na' kat chillba' be'nn ka', la ake' ka llrallo kat yill xhban leo lli'o. ⁶ Na' kat yeso'n akba' ka', na'll nnab be'nn lla'a yellrio gat ake', na' bi gat ake', ye'n akre' bill so ake' yellrio, na' bi gak ka dan' llnab ake'n.

⁷ Ka nak bichsoa ka' bre'ra'n, nak akzba' ka kabay ba lljak rao wdilre, na' yichj akba'n naksen ka ba nzoa corona de ya cha'o dan' nzi'i oro, na' lloa'rao akba'n naksen ka lloa'rao be'nnre. ⁸ Na' llia yichj akba' ka yich yichj no'r, na' lay akba'n naksen ka lay bell yi'xre. ⁹ Na' nak akba' to da nak de ya da llakrén kwerp ke akba'n, na' xir akba'n llonen llakia ka ga zjak kabay zan, ba nxhob karret ba zjak rao wdile. ¹⁰ Na' rao xhban akba'n zjazón xhle'chba', naken ka ke xhban leo nench chillba' be'nne, na' be'e latj wsa'kzi' akba' be'nne rao ga'y be'o. ¹¹ Na' dan' llnebia' bichsoa ka', naken angl dan' ll-lleyi' da za'a lo yi' gabile, len na' nzi'n Abadón di'll Hebreo, na' leska' nzi'n

Apoli6n di'll griego.

¹² Ba bde yel llza'kzi'n to kwen na', na' za za'a ye chopen dan' wleyi'n.

¹³ Na'll bkwel trompet ke angl wxhopen', na' benra' bnne to be'nne gan' zo bkoy de ya cha'o dan' nzi'i oro, dan' ze rao Diosen', bkoy da lla loze dap skinte. ¹⁴ Na'll balwille' angl wxhopen' no'x trompeten', lle'e le'e:

—Basell dap angl ka' nlel lloa' yeo dan' nzi'i Eufates.

¹⁵ Na'll baselle dapte angl ka', be'nn ka' ba blle' bia'a, bi iz, bi be'o, na' bi lla, yeso'te be'nnach, ye ra'tze ke gak achj weje be'nn lla'a rao yellrio. ¹⁶ Na' benra' lla'a ka chop gayoa mill6n (200,000,000) be'nn waka'a ya ke ake' zjallia ko'll kabay ake.

¹⁷ Kin' gok bre'da'ora' kabay ka', na' be'nn ka' zjallia ko'll akba'n, nak ake' to de ya da nkwa'ch lcho' ake', na' ya na' nla'n ka klor ke yi', na' da sul, na' da gache. Na' yichj kabay ka', nak aken ka yichj bell yi'xe, na' lo lloa' akba'n, ll-llachen yi' ren ll6n, na' ren dan' nzi'i azufre da lla'lnninne. ¹⁸ Ye ra'tze ke gok achje be'nn lla'a yellrion' wasa'te kone yi', na' ren ll6n, na' ren azufre dan' bllach lo lloa' kabay ka'. ¹⁹ Na' benr6n lloa' akba' na' llin, na' ren xhban akba' nench bet akba' be'nnach, xhban akba'n goken ka bel znia, zote yichj akba' nench bdi'nnen be'nne.

²⁰ Na' be'nn ka' бага'nn bi goten', ni ke bayat akzre', ni ke bsan akze' dan' lloerao ake' daxi'o ka', na' lwa'a ke ake' ka', da nake de ya cha'o dan' nzi'i oro, de ya cha'o dan' nzi'i plat, de yan' nzi'i bronce, de yej, na' de yay, la'kze bi llre'e lwa'a ka', na' bi nne aken, na' bi llak sa'a aken. ²¹ Ni

ka' bi bayat akzre' yel kan' llon ke ake'n, ka dan' llot ake' be'nne, na' da llonrén ake' txhen be'nn walla'a ake, na' ren da llonrén xpe'r ake' yel zdo', ni dan' llban ake' da de ke be'nne.

10

Angl be'nnen' no'x yich da'on ndoben'

¹ Na' bre'ra' ye to angl be'nn nak war betje' yebán', na' nechje bej, na' zo to bchit yichje'n, na' lloa'rawe'n naken llaktit ka llak will, na' nie' ka' naken ka bdop da lla'lnninne. ² Na' no'xe' to yich da'o da ba bse'se'. Na' le bzoate chla' nie' cha'wen' lo nisdá'on, na' dan' ye chla' rbese na', bzoe'n rao yellrio. ³ Na'll besie' zillj kwis, ka llosia' ban' nzi'i bell yi'xe. Na' ka besie' na', bnne yi' wzi'o gall ras, na' toto yi' wzi'o ka' benen ke ga bnne ake'. ⁴ Bayoll gok ka', gokra'lla' wzoja' di'll ka' benra' chak bnne yi' wzi'o ka', kat benra' bne to be'nne zo yebán' nada':

—Bi wzojo' di'llen' benro' chak bnne wzi'o ka', bkwa'chen lo ra'llda'o.

⁵ Na'll le bliste na'a anglen' yebáre, be'nnen' nzoa chla' nie' cha'we lo nisdá'on, na' ye chla'n rao yellrio. ⁶ Na'll bne'e, da li wak kan' bne Dios be'nnen' zo ke chnare, be'nnen' ben yebá, na' yeolol da llia le' yebá na', na' bene' yellrio, na' yeolol da zjani't rawe na', bene' nisdá'o, na' yeolol ba lla'a lo nisdá'o, na' da zjani't loe na'. Na' bne'e:

—Bill llere Diosen' gone' bi da ka' lle'nre' gone' na'. ⁷ Kate llin lla wkwel' angl wgallen' trompet ke'en, kana'llen' gak dan' ba bne Diosen' gak, kan' ba golle' be'nn ka' be'e xti'lle'n, dan' nono bnneze kana'.

⁸ Na'll da yobre bnne be'nnen' zo yebán' nada', bne'e:

—Byej jaxhi'i yich da'on no'x angl be'nnen' zellá na', be'nnen' nzoa chla' nie'n rao nisda'on, na' ye chla'n rao yellrio.

⁹ Na'll bya'a gan' ze anglen' jannaba' yichen'. Na'll goll anglen' nada':

—Be'xen bdaon. Na' lo lloa'o na', gakro'n xhix ka blli'nda'o ke beser, na' lo le'o na', yeyaken zla'.

¹⁰ Na'll be'xa' yichen' no'x anglen' bdawa'n. Na' lo lloa' na', gokra'n xhix ka blli'nda'o ke beser, bixha ka bllinen lo lia' na', bayaken zla'. ¹¹ Na'll goll anglen' nada':

—Llaya'l we'o xti'll Diosen' da yobre, na' chixjwe'ro' kan' gak ke zan yell da'o ka', na' ke yell xhen ka', na' ke be'nn nne wde wdere di'll da de yellrio ni, na' ke zan be'nn wnebia' ak.

11

Chop be'nn be'e di'll li ke Diosen'

¹ Na'll benn anglen' nada' to xhis yia da nak ka da llonrén ake' llin ga ll-llix ake' yo, na'll lle'e nada':

—Byej jallixe yoda'o braon', na' bkoy gan' llzey ake' bi da lloe'rao ake' Dios, na' wrabo' bale be'nn zjalla'a nxenra'll Le'e. ² Zan bi wllixo' lia're, le ba naken rallna'a be'nn bi nak be'nn Israel, be'nn bi nxenra'll Dios, leake'n yeso'n ake' ka lle'n akre' rao yell ke Diosen', rao chopayon (42) be'o. ³ Na' wse'la' chop be'nn we'e xti'lla'n, na' gak ake' ra'll gasj, ka be'nn zo yel wan, na' chixjwe' akre' xti'lla'n rao to mir chop gayoa wyon (1,260) lla.

⁴ Be'nn ka' chopen' nak ake' ka yay olivos ka' chope na', na' ka chop kandler ka' zjazó rao Dios, be'nnen' naked xan yellrio. ⁵ Na' cha' no lle'ne bi gonre leake', le llojte yi' lo lloa' ake', na' wzeyen be'nn ka' lle'ne bi gone leake'. ⁶ Be'nn ka' we'e xti'lla'n, wak gon ake' bi gak yejw chak chixjwe' akre' xti'lla'n, na' wakte gon ake' yeyak nisen' llen batteze lle'n akre', gon ake' gak bi da yellayrao be'nn lla'a yellrio. ⁷ Na' kat yeyoll we'e ake' xti'lla' na', na'll lloj to bell xi'o lo gabil gan' naked lo yell zitj, go'xba' leake', tilrenba' leake', gotteba' leake'. ⁸ Na' kwerp ke ake' ka', wni't ake'n lao ya'a ke yell brao gan' baso't ake' Xanllo Jesucriston'. Yellen' naken ka Sodoma ren Egipto. ⁹ Na' chonn lla choa will be'nn za'k zan yell da'o, na' zan yell xhen, na' be'nn nak wde wdere dialla, na' be'nn ka' llak wde wdere di'll da de yellrio ni, wia ake' be'nn wat ka', na' bi we'e ake' latj ga'ch ake'. ¹⁰ Be'nn ka' zjalla'a yellrio ni, yewé akre' dan' wasa't be'nn ka' chope, na'll we'e lwellj ake' bi da we'e lwellj ake', le yewé akre' dan' bill ni't be'nn ka' llak akre' llsa'kzi' leake' dan' lloe'rén ake' leake' xti'll Diosen', le llakbe'y akre' leake'n. ¹¹ Na' bde chonn lla choa will na', bre'da'ora' basbán Diosen' be'nn ka' chopen', bazellá ake' da yobre, na' yeolol be'nn ka' bre'e leake'n, blleb ake'. ¹² Na' llopte be'nn ka' ben akre' goll Diosen' leake' zillje:

—Ledá, lewayep nile.

Na' bre'e be'nn ka' llwie leake'n, bayep ake' lo bejen', zjayake' yebán'. ¹³ Na' ka bayep ake' le' yebá na'n, le bxho'te, na' blleyi' ra't yellen', gall mir be'nn wasa't kan' bxho' na'. Na' be'nn ka' бага'nnen' blleb ake' kwis, na'll balwill ake'

Diosen' kwis, be'nnen' zo yebán'.

¹⁴ Ba bde yel zi' wllopen', na' za za'a da wyonnen'.

Ka gok kan' bkwel angl gallen' trompet ke'en

¹⁵ Na' bkwel trompet ke angl be'nn gallen', na' benra' bal be'nn ka' zjalla'a yebán', bnne ake' zillje, bne ake':

Doxhen yel lnebia' ke yellrion',
ba naken rao na'a Xanllo Diosen',
ren Cristo be'nnen' breje' lnebia' ke chnare.

¹⁶ Na' be'nn tapalloa ka' (24) zjalli' kwit Diosen', le go't akte' slloa're rao yon', lloexhen ake' Diosen',

¹⁷ bne ake':

Llonto' yel llioxken ko'o Xa Dios,
rwe' nako' be'nn yel wak xhen.

Ba zo'o ka bi nna xe yellrio,
na' ba bzorao lnebia'o ren yel wak xhen ko'o,
nench gak kan' llazra'llo' na'.

¹⁸ Be'nn yell ka' lla'a yellrio ni, goklla'a ake' rwe'.

Na' ba bllin lla wsa'kzi' akoe'.

Ba bllin lla gono' yel koxchis ke yeolol be'nn ka' ba wasa'te.

Na' gono' nench nni't be'nn ka' nbaraz, be'nn ka' llon xchino'n,

ren yeolol be'nn ka' brejo' nak be'nn bxenra'll rwe'.

Yeololte be'nn bxenra'll rwe' nni't ake' wen, no be'nn gore no xkwi'de.

Leska' ba bllin lla kweyi' be'nn ka' blleyi' da de rao yellrio.

¹⁹ Na'll byarj yoda'o braon' zo yebá gan' lloerao ake' Diosen', na' bre'ra' kaj la'y gan' blla'cha'o ake' xti'lle'n, dan' goll Diosen' be'nn Israel ka' gon ake'

nench gakrene' leake'. Na' bre'ra'n byep yes, gok llakia gochj, na' bxho' na' blle' yej se'de.

12

No'ren' ren bel ba zo galle yichj

¹ Bre'da'ora' to da yebánello le' yebán', bre'ra' to no're nechje' willen', na' naken ka xhe'e. Na' nreje' lo be'on, na' nzoe' to corona da llia chllinn (12) berj. ² Na' no'r na' noe' bda'o, na' llosie', llake' bes ke yel san. ³ Na' bre'ra' ye to da nak zi yebánello le' yebán', bre'ra' to bel xi'o ba zo galle yichj to ba xhen kwis nakba'. Nakba' ba xhna, na' llia chi lozba', na' toto yichjba'n xhoan twej corona. ⁴ Na' kone xhbanba' na', blle'lle'oba' ra't berj da ka' llia yebán', na' bza'lba'n rao yellrion'. Na'll le brezteba' xhnie' no'ren', ba rez so bda'o ke'e na', nench gaoba' bda'o ke'en kate ra'be'n. ⁵ Kat le bxhante no'ren' to bida'o byio, bi nnebia' yeolol yell ka', na' gonbe' wzenay ake' kebe'. Na' le bazi'te Diosen' lebe' gan' llie' llnebie' na'. ⁶ Na'll baxhonnje no'ren' belen', bayeje' to latj dach ga bencha'o Diosen' ke'e, ga we'e ake' da ye'j gawe' rao to mir chop gayoa wyon (1,260) lla.

⁷ Bde na' gok to wdile yebán', le angl brao re Miguel ren angl ka' llakrén le'e, bdilrén ake' bel xi'o ban' llia galle yichjen', ren angl ke belen', be'nn ka' bayak daxi'o. ⁸ Na' belen' ren daxi'o ka' bi bzoe akre'n angl be'nnen' nake be'nn ke Diosen', na' billbi latj go't ke belen' yebán'. ⁹ Na' angl ke Diosen' bza'l ake bel xi'on rao yellrio, ban' nak xan daxi'o ka', ban' zo kana'te nakba' ba wxhiye'e, na' leba'n Satanás, na' nna zokzba' nna',

ziye'ba' be'nnē. ¹⁰ Na'll benra' bnne to be'nn zo yebán' zillj kwis ne'e:

—Ba bllin lla yesrá Dios kellon' be'nn ka' llonlira'll Le'en, ba bllin lla llakbe'llo nap Diosen' yel wak xhen, ba bllin lla llnebie' nench gak kon da llaya'l gak. Ba bllin lla Cristo be'nnen' breje' nnebia'n, ba llnebia'rene' Le'e. Gak da llaya'l gak, le daxi'o dan' ba bzo rao Diosen' do lla do yer, blliaiyi'llen be'nn llonlira'll Criston', ba babej ake'n ko'llre. ¹¹ Be'nn ka' benlira'll Criston' ben ake' gan, le bzoe akre' gopra'll ake', kan' be'e ake' di'll dan' byeje' ake' ke Jesucriston', na' byeje' ake' dan' brarj xchene', ni ke lli'o goke' ka xhi'r da'o, na' bi blleb ake' cha' biteze gok ke ake', na' bzo ake' xhnid la'kze gat ake'. ¹² Ke len na' llaya'l yewé be'nn lla'a yebá, llaya'l gosia're yel llawé, zan re' lla'a yellrion' nya'chraz gak keré, ren re' lla'a nisda'o, le ba betj daxi'on gan' zore, na' llaklla'n le ye chollzen' de latj ke.

¹³ Na'll ka gokbe'e bel xi'on bza'l akeba' rao yellrion', gokra'llba' wrayba' no'ren' bxhan bida'o byion'. ¹⁴ Bixha be'e Diosen' chop xir no'ren' da xhen, ka xir bsia nench byeje' latj dach ga bill gok chej belen', latj gan' bencha'we' ke'e gan' we'e da ye'j gawe' chonn iz ye achje. ¹⁵ Na' blloj nis xhen lo lloa' belen' goken to yeo xhen, bllinen gan' zo no'ren', na' wa'chachen le'e. ¹⁶ Bixha Diosen' bene' byarje rao yellrion', gokrenen no'ren' we'n nisen' blloj lo lloa' belen'. ¹⁷ Na'll goklla'a belen' no'ren', na' byejba' jatilrenba' yezikre xhi'nn xhosoe' ka', dan' llzoa ake' xti'll Diosen', llon ake' kon kan' bllia Diosen' bia'a, na' zo ake' nxenra'll ake' xti'll Jesucriston'.

13

Chop bell xi'o ba bre'e Juan na'

¹ Na' bzia' lloa' nisda'on, na' bre'ra' blloj to bell xi'o lo nisda'on. Zo galle yichjba', na' llia chi lozba', na' toto lozba' nzoan twej corona. Na' toto yichjba'n nyojen raba' da lltitje Dios.

² Bellen' nakba' ka ba znia ban' nzi'i leopardo, na' nia'na'ba'n naken ka nia'na'a ban' nzi'i oso, na' lloa'ba'n naken ka lloa' bell yi'xe. Na' bel xi'o ban' zo gall yichj, be'ba' bellen' yel wak, na' yel llnebia' keba'n nench bnebia'ba'. ³ Na' bre'ra' to yichj bellen' naken we'e, naken ka da gatrenba', na' bayakba'. Na' yeolol be'nn babán akre' dan' bayakba' na', na' benrén akeba' txhen. ⁴ Yeololze be'nn be'rao ake' belen' dan' be'ba' yel llnebia' ke bell xi'on, na' leska' be'rao ake' bell xi'on, bne ake:

—Nono llra' be'nn nape yel llnebia' xhen ka bell ni, na' nono soe tilrén leba'.

⁵ Na' be'e ake' latje ke bellen' benxhen kwinba', na' bnneba' zban ke Diosen'. Na' gok rallna'ba' nnebia'ba' chopayon (42) be'o. ⁶ Na'll bnneba' zban ke Diosen', na' ke latj le' yebán' gan' zoe' na', na' ren ke yezikre be'nn zjalla'a yebá na'.

⁷ Na' go't latj ke bell xi'on bdilrenba' be'nn ka' nak rallna'a Dios, na' bi bzoe akereba'. Na' be'e latj bnebia'ba' yeolol yell xhen, yeolol yell da'o, yeolol dialla be'nn, na' yeolol be'nn llak wde wdere di'll da de yellrio ni. ⁸ Na' yeolol be'nn zjalla'a rao yellrio, be'nn bi nyoj ra ake' le' yich ke be'nn ka' ga't yel nban ke ake', bxenra'll ake' bellen', le ka bxhe yellriote bzoj be'nnen' nak ka xhi'r dao, ra yeolol be'nn nnezre' ga't yel nban zejlikane ke ake' le' yich ke'en, le'e nake' xhi'r da'on baso't ake'.

⁹ Cha' no zo nay, lewzenay dan' nia' ni.
¹⁰ Be'nnen' ba naken go'x ake' wsej ake' le'e, go'x akse' le'e na' cheyje'. Na' be'nnen' ba naken gate' kone spad, kone spad na' gate'. Ke len na' llaya'l sechoch lli'o ba brej Diosen' nak rao ne'e, gapra'll-llo bi da llak kello, na' seteze sello wxenra'll-lloe'.

¹¹ Bde na' bre'ra' ye to bell xi'on ba blloj lo yo. Na' zo chop lozba' da nak ka loz xhi're, na' bnneba' kan' bnne bel xi'o ban' zo gall yichj na'.
¹² Na' bell xi'o nellen' benba' nench nnebia' bell xi'o wlopen' ka leba', na' bell xi'o wlopen' benba' nench yeolol be'nn lla'a yellrio, wxenra'll ake' bell xi'o nellen' ban' bayak we'e keba' dan' nak zi gatrenba'. ¹³ Na' bell xi'o wlope na', benba' da zan da babane be'nne kone yel wak keba' na', na' benba' nench ra'll yi' le' yebán', yexjen rao yellrio, re'e be'nne. ¹⁴ Na' benba' da ka' gan' zo bell xi'o nellen', bxhiye'ba' be'nn lla'a yellrio nench ben akeba' txhen. Na' gollba' be'nn ka', ben ake' to lwa'ba' da nak ka bell nell na', bell ban' gok yichjba' we'e kone spad, dan' nak zi got leba', na' bayakba'. ¹⁵ Na' gok rallna'a bell wlopen' gonba' nne lwa'a lsa'kba'n, na' gokte bnnen, na' bliiaba' bia'a baso'te be'nne bi wxenra'll len. ¹⁶ Na' bell xi'o wlopen' leska' benba' bien bzo yeolol be'nne sen ke bellen', na'a ake' cha'we o cha' roxhga ake', no be'nn gore no bida'o ak, na' be'nn wnia', be'nn ya'che, no be'nn nak be'nn wen llin ke be'nne, na' be'nn bi nak be'nn wen llin ke be'nne. ¹⁷ Na' be'nn bi soe' sen ke bellen' o raba' o ka to nbab raba' na', bibi gok bi sie' bi da sie', na' bibi gok go'te. ¹⁸ Yálljello yel si'n na', nench chejnie'llo da ki. Be'nne chejnie're wak wie' ka to nbab raba'n,

le to ka'tzen' nbab ra to be'nnach, na' naken xop gayoa wyon xope (666).

14

Dan' bel be'nn to gayoa tapayon mir ka'

¹ Ka bwia' na' bre'ra' be'nnen' nak ka xhi'r da'on, zelle'e rao ya' dan' nzi'i Sión, na' ren to gayoa tapayon mir (144,000) be'nn yobre. Nyoj roxhga ake'n ra xhi'r da'on ren ra Xe'e. ² Na' benra' llak llakia yebán', ka ga de yeo xhen, na' ka nen kat llachj yi'wzi'o, na' ka ga lla'a be'nn zan, llsill ake' dan' ne arpa to chi'ze. ³ Na' bel ake' to da kobe rao Diosen', na' rao be'nn tap ka' zjallia xir na', na' rao be'nn brao tapalloa ka' (24) gan' llia Dios na'. Nollre no be'nn e gok gol len, zerao be'nn to gayoa tapayon mir ka'ze, gok bsd ake' dan' bel ake'n, leake'n basrá Criston' chak nna ni't ake' yellrio. ⁴ Be'nn ka' bel ake'n nak ake' be'nn bi jatil no're, bdapchi'i kwin ake' nench gok ake' yall rao Diosen'. Nao akteze' xhi'r da'on gateze zeje', na' basre'e leake' nench nak ake' be'nn ke'e, na' be'nn ke Dios. Na'llen' nak ake' ka to da llarap ake' da nelle, da be'e ake' Diosen' ren xhi'r da'on. ⁵ Gaga be'e ake' di'll wenra'lle, na'llen' bibi do'l de ke ake' rao Dios.

Da bdixjwe' chonn angl ka'

⁶ Na'll bre'ra' ye to angl le' yebán' de'e rao lla. Na' bdixjwe're' Di'll Wen ke Diosen' da bi te ke rao be'nn zjalla'a yellrio, ren be'nn wde wdere yell xhen, na' wde wdere yell da'o, na' wde wdere dialla ke be'nnach, na' be'nn llak wde wdere di'll da de yellrio. ⁷ Bnne'e zillje, lle'e leake':

—Lelleb Diosen', na' lewe'xhene', le ba bllin lla gone' yel koxchis ke be'nnach. Lewxenra'll Dios be'nnen' ben yebán', na' yellrio, na' nisdá'o, na' do ga llar nis.

⁸ Ye to angl za'a ko'llre, bne'e:

—Ba bllin lla kweyi' yellen' nzi'i Babilonia dan' nak da brao. Ba bllin lla kweyi' yell ke be'nn ka' bkwas ake' ka'le ke Diosen', na' bpe akre', na' bko'yel akre' yeolol be'nne bnao ake' llon ake' kan' llon leake' na', na' nnello gok ake' ka be'nn bzollre', le benrén ake' le'e txhen rao da xhinnj ke'en.

⁹ Na'll ye to angl zej ko'lltere be'nn wyonne, na' bnne'e zillje, na' bne'e:

—Cha' no be'nne wxenra'lle bell xi'on ren lwa'a keba' na', na' we'e ake' latje so ake' sen ke bell xi'on roxhga ake' o na'a ake', ¹⁰ Diosen' ba bllie' bia'a sa'kzi' ake' gan' lla'lnninn dan' nzi'i azufre rao be'nn ka' nak angl ke Dios, na' rao be'nnen' nak ka xhi'r da'o na'. ¹¹ Ke chnare chas llén ke yi' gan' sa'kzi' be'nn ka' nxenra'll bell xi'on ren lwa'a keba' na', na' be'nne zjazó sen keba'n roxhga ake' o na'a ake'n, bi yezi'ra'll ake' ke yel lla'kzi'n do lla do yere. ¹² Ke len na' llaya'l gaxhenra'll-llo, lli'o nakllo rallna'a Diosen', na' llzoallo di'll dan' nllie' bia'a gonllo na', na' bi llbej yichjllo dan' nxenra'll-llo Jesúsén'.

¹³ Na'll benra' to be'nn zo yebán' na' bne'e:

—Bzoj da ni: “Nbaraz ke be'nn ka' nxenra'll Xanllon' llinte lla gat ake'.”

Na' Spíritu ke Diosen' nen:

—Da li kwisen' nni't ake' nbaraz, le yezi'ra'll ake' rao xchin ake', na' xchin ake' da ka' ben ake' na', len wroe'n yeolol da wen da ba ben ake'.

Yetop Diosen' be'nne bi llzoa xti'lle' sa'kzi' ake'

¹⁴ Na'll bwia' da yobre, na' bre'ra' to bej lliche le' yebán', na' ko'll bej na' llia to be'nne nake ka Be'nnen' Gorj Radj Be'nnach. Na' nzoe' to corona de ya cha'o dan' nzi'i oro, na' no'xe' to ya da látit lloe' dan' nzi'i hoz. ¹⁵ Na' blloj ye to angl loe gan' lloe'rao ake' Diosen' yebá na', na' bnne'e zillje, llalwille' be'nnen' llia ko'll bejen':

—Bxhi'i ya da látit ko'on, na' barap, le ba bllin lla yetopo' dan' bllia rao yellrion', le ba byechen.

¹⁶ Na' be'nnen' llia ko'll bejen', le be'xte' ya dan' látit rawen', na' batope' dan' bllia rao yellrion'.

¹⁷ Na'll blloj ye to angl loe gan' lloe'rao ake' Diosen' yebán', na' leska' no'xe' ye to da látit rawe.

¹⁸ Na'll blloj ye toe' be'nn yo' rallne'e yi' da lla'le kwit bkoy gan' lloe'rao ake' Diosen'. Na' angl na' bnne'e zillje, na' balwille' be'nnen' no'x ya da látiten', na' lle'e le'e:

—Ba we uvas dan' llia rao yellrion'. Bachoyen kone ya ko'o dan' nlátit na', nench yetopllon.

¹⁹ Na'll bachoy anglen' uvas dan' llia rao yellrion' kone ya dan' látit ke'e na', dan' no'xe' na', na'll batope'n bza'le'n to lo da nak ka cha' xhen ga llsi ake'n lloj xise. Zeje di'll Dios na', batope' be'nn ka' bi bzoa xti'lle'n, na' broe' leake' ga sa'kzi' ake' yellayrao ake'. ²⁰ Na' gan' bxha'kzi' ake'n naken lloa' yell, na' lo dan' nak ka cha' xhen gan' blle'e uvas ka', brarj llen xhen dan' nak xchen ake'

na', na' bllinen ka to sibe lloa' kabay, na' bllirjen
chonn gayoa mir (300,000) metr.

15

*Angl ka' yo' rao na'a ake' galle yel zi' da zerao
gak*

¹ Na' bre'ra' le' yebán' to da yel wan xhen da
nak zi yebánello. Bre'ra' galle angl be'nne gon ake'
gall yel zi', nench yeyoll wroe' Diosen' ka gone'
dan' llaklle'e be'nn ka' llon da xhinnjen'. ² Leska'
bre'ra' to da nllirj da nak ka yej kes, na' nla'n ka
ga de nis xhen, na' nchixen yi'. Lloa' nisda'o na',
zjazellá be'nn ka' bzoe bi bxenra'll ake' bell xi'on,
na' lwa'a dan' nak ka leba', na' bi be'e ake' latje
wzoaba' leake' sen keba'n, na' ka to nbab raba' na'.
Na' zjano'x ake' tweje dan' ne arpa da be'e Diosen'
leake'. ³ Na' lloe'xhen ake' Dios llol ake' to da bsede
da Moisésen' be'nn Israel ka', be'nnen' ben xchin
Dios kana'. Leska' llol ake' to da naken da bsede
xhi'r da'o leake', nen:

Xa, Dios, yeolol dan' beno' ren yel wak xhen ko'o
na',
naken da wen kwis, na' da nak zi yebánello.
Yeolol dan' llono'n zejen lixheje, na' naken da
za'ke.

Rwe'n llnebia'o yeolol yell ka'.

⁴ Nono llra' be'nn bi llaya'l llebe rwe', Xanto'.

Nono zo be'nn bi llaya'l wxenra'll rwe'.

Toze rwe' nako' be'nn nak la'y.

Na' be'nn lla'a yeolol yell, yed ake' rao'n wxenra'll
ake' rwe',

le ba bre'e akre' dan' ba beno', na' ba nnez akre'
zejken lixheje.

⁵ Bde benra' da na', na'll bwia', na' bre'ra' byarj yebán' gan' lloe'rao ake' Diosen', latj la'y zeje di'll Dios na'n ze ganna'. ⁶ Na' bre'ra' gall angl ka', blloj ake' gan' lloe'rao ake' Diosen' yebá na', zjano'x ake' da gon ake' galle yel zi' yellrio ni. Angl ka' nak ake' ra'll lliche xhi're, ra'll cha'o ga zeraoze, na' yeolole' ngo' lloa'lcho' ake' twej baydon da nak de ya cha'o dan' nzi'i oro. ⁷ Na' bre'ra' be'nn tap ka' zjallia xiren', ni't ake' rao Diosen', na' toe' be'e angl gall ka' twej leo da'o de ya cha'o dan' nzi'i oro, da zjayoll balla'te da llon yel zi' rao yellrion', na' zejen da llon Dios be'nnen' zo ke chnare ke be'nn ka' bi llzenay ke'e. ⁸ Na' doxhen gan' lla'a ake' yebán', lloe'rao ake' Diosen' blle' ka llén xhen ni ke yel nbaraz ke Diosen', da nsa'a yel wak xhen ke'e na', na' nono gok cho' gan' lloe'rao ake' Le'en, le bi nna yeyoll gak yel zi' ka' gallen' dan' nsa'a angl gall ka'.

16

Leo gall ka' na'yel zi' ka' gok yellrion'

¹ Benra' bnne to be'nn zillj kwis, zoe' gan' nak latj la'yen', lle'e angl gall ka':

—Lelljak lelljararje dan' yoll lo leo kerén' rao yellrion', na' gona' sa'kzi' ake'.

² Na'll byej angl nellen', jararje' dan' yoll lo leo ke'en rao yellrio, na' yeolol be'nn ka' zjazó sen ke bell xi'on, na' nxenra'll ake' lwa'a dan' nak ka leba', bllia ake' we'e xhen we'e zban, na'll bra ake' kwis.

³ Na'll jararje angl wllopen' dan' yoll lo leo ke'en lo nisdá'on, na' bayak nisdá'on llen ka llen ke be'nn wat, na' wasa't yeolol ba lla'a lo nisdá'on.

⁴ Na'll jararje angl wyonnen' dan' yoll lo leo ke'en lo yeo ka', na' yeolol ga llar nis, na' leska' bayaken llen. ⁵ Na'll benra' bnne angl be'nnen' llap nis dan' de rao yellrion', lle'e Diosen':

—Rwe'n nako' Dios be'nn nak lixheje, ba zokzo' ka za xe yellriote, yel be'nn li ko'o ba nchoybia'o da ka' llak ni. ⁶ Le be'nn lla'a yellrio ni, ba baso'te' be'nn ka' be'e xti'llo'n, na' ba baso'te' nollre be'nn bxenra'll rwe'. Na'llen' ba beno' ye'j ake' llen ni, dan' brarj ake' xchen be'nn ka'. Na' ka' llaya'lkze gak ke ake'n kan' llak ke ake' nna'.

⁷ Na'll benra' bnne to be'nne lloa' bkoyen', bne'e:

—Xa Dios, rwe'n napo' le zerawe yel wak xhen, llono' dan' llaya'l gono', na' llono' da zej lixheje kat bi da llchoybia'o ke be'nne.

⁸ Na'll jararje angl wdapen' dan' yoll lo leo ke'en rao willen', na' bzey willen' be'nnach ka'. ⁹ Na' be'nn ka' byey ake', na' bi bayat akre' ni ke bayoe'xhen akze' Dios, yezikre blliayi'll ake' Diosen', be'nnen' be'e latje llak da ki.

¹⁰ Na'll jararje angl wga'yen' dan' yoll lo leo ke'en gan' lli' bell xi'on llnebia'ba'n, na' doxhente bayak xchol gan' llnebia'ba'n, be'nnach ka' to llyi'nn roll ake' katken' llallayrao ake'n. ¹¹ Na' bi bsan akse' bill gon ake' da xhinnjen', blliayi'll ak-le' Diosen' be'nnen' lia yebá na', la'kze llallayrao ake'.

¹² Na'll jararje dan' yoll lo leo ke angl wxhopen' lo yeo xhen dan' nzi'i Eufates, na' bayo'j yeon' nench byarj to nez ga te be'nn wnebia' ka' za'k do gan' llra' willre.

¹³ Na' bre'ra' chonn daxi'o da nak ak ka loll bcheko. Ton bllojen lo lloa' bel xi'on zo gall yichj na', ye ton bllojen lo lloa' bell xi'o na', na' ye ton blloj lo lloa' be'nnen' lloe' di'll wenra'll na', nench nxenra'll ake' bell xi'o na'. ¹⁴ Na' daxi'o ki ben aken yel wak da babane be'nne, na' jatop aken yeolol be'nn wnebia' ka' zjalla'a do gateze yellrio ni, nench tilrén ake' Dios be'nnen' nap le zerawe yel wak xhen kat llin lla. ¹⁵ Na' Xhi'nn Diosen' bne'e:

—Ba rez yeda' da yobre, ka llin to be'nn wan lillize. Nbaraz ke be'nn ka' zjani't bez ake' nada' kat yeda', llon ake' ka be'nn llap xhara'n, nench ke ta ake' gal yid ake', na' re'e be'nn ka' yel zdo' ke ake'n.

¹⁶ Na'll daxi'o ka' batop ake' be'nn ka' nak wnebia' lla'a yellrio ni, to latj gan' nzi'i Ar-magedón di'll Hebreo.

¹⁷ Na'll jararj angl wgallen' dan' yoll lo leo ke'en rao lla, na'll benra' bnne Diosen' latj la'yen' zillje, gan' zoe' lloe'rao ake' Le'e yebá gan' llie' na', bne'e:

—Ba gok da llaya'l gak.

¹⁸ Na' byep yes, gok llakia, na' gochj, na' bxho'. Bxho'lle da xhenll ka to llxho'kze chak ba blla'a be'nn yellrio ni. ¹⁹ Na' yell dan' nakll da brao yellrion' goken chonnre, leska' blleyi' yezikre yell da zjalli' rao yellrio ni. Diosen' jadinra'lle' yell Babilonian', na' ka da xhinnj ka' baso'ne' nench na' wsa'kzie' leake'. ²⁰ Na' ka da xhen na' bxho'n, barante yeolol yellrio dan' zjalli' lo nisd'a'on, na' yeolol ya' ak. ²¹ Na' blle' yej se'd yele rao yellrion', da nak ka do tap rrob wej btekon be'nne. Na'll

blliayi'll be'nn ka' Diosen' ke dan' ballayrao ake'n,
ke nak yej se'd xhen ka' bsa'kzi' leake'n.

17

*Diosen' be'e yel llsa'kzi' ke yell xhen na' nak ka
no'r re'e*

¹ Na'll bed to angl gall ka' no'x ake' leo de ya
cha'o, na' lle'e nada':

—Da ke, wroe'ra' rwe' kan' gon Diosen' sa'kzi'
no'r bra'on lli' lo nesda'o ka', no'ren' nak no'r re'e.

² Yeolol be'nn wnebia' lla'a yellrio, ba bawé akre'
bzenay ake' ke'e, na' nnello nak ake' ka xtoe', na'
leska' yeolol be'nn lla'a yellrio, bawerén akre' le'e,
na' gok ake' ka be'nn bzollre', le benrén ake' le'e
txhen rao da xhinnj ke'en.

³ Na' chak ben Spíritu ke Diosen' bre'da'ora' da
ki, bche'e anglen' nada' to latj dache. Ka bllina'
na', bre'ra' to no're llie' ko'll bell xhna ban' llia
gall yichj na', na' llia chi lozba', na' doxhen kwerp
keba'n nyojen di'll da dilrén Dios. ⁴ No'ren' nake'
to ra'll dan' nchix da morad na' da xhna, na'
none' nbaraz kone ya cha'o dan' nzi'i oro, ren yej
cha'o, ren yej dan' nzi'i perlas. Na' no'xe' to leo
de ya cha'o dan' nzi'i oro, balla'te yollen to da
zejen llawere' llone' da nen ke xpe're', na' billre
da llwie Dios. ⁵ Na' roxhgue'e na', nyojen di'll
da nen akre nake', di'll da bi byejnie' be'nnach,
nen: “Naka' yell Babilonia, na' naka' be'nn brao.
Naka' xhna' no'r re'e ake, na' xhna' da zban da de
rao yellrion'.” ⁶ Na' bre'ra' zolle no'ren', bawe'je'
xchen be'nn ka' nake be'nn ke Dios, be'nn ka' be'e
di'll nxenra'll ake' Jesúsén'. Na' ka bre'ra' no'ren',
na'll babanra'. ⁷ Na'll goll anglen' nada':

—¿Bixchen llabanro'? Wzejnie'kzera' rwe' bi zejen dan' bre'ro' no'ren' llia ko'll bell xi'on zo gall yichj, na' llia chi lozba'. ⁸ Bellen' bre'ro'n bzoba' bnebia'ba' choll, zan bill nnebia'ba' nna', yellojba' lo yell zitjen' dan' nak lo gabil gan' yo'ba'n. Te na' yeyo'ba' sa'kzi'ba' ke chnare. Ka bxhe yellriote bzoj Diosen' ra be'nn ka' nap yel nban zejlikane le' yich ke'e na'. Na' be'nn ka' bi nyoj ra ake' le' yich ke'e na', yebán akre' kat re'e akre' yebán bell xi'on, ban' bzo batna', na' nna' bi zoba', na' soba' da yobre. ⁹ Yálljello yel si'n na', nench chejnie'llo da ni. Da gall yichj bellen' naken gall ya' gan' lli' no'ren'. ¹⁰ Na' leska' zejen gall be'ne wnebia'. Ga'ye' ba bzo ake' bnebia' ake', na' ba bnit yel llnebia' ke ake'n. Toe' llnebia' nna', na' be'nnen' ye to bi nna re'lloe', za yede' yednnebie', na' kat yede'n chollze yednnebie'. ¹¹ Na' bell ban' bzo kana', na' bill zoba' nna', zejen ye to be'nn wnebia', be'nn xo'ne. Nake' to be'nn ka' galle bnebia' ake', na' nnebie' da yobre, na' Diosen' gone' kweyie', na' sa'kzie' ke chnare.

¹² 'Na' chi lozba' ka' bre'ro'n, zejen chi be'nn wnebia' ka' be'nn za za'ke nench nnebia' ake'. Na' nnebia'rén ake' bellen' txhen chollze. ¹³ Na' yeololte be'nn chi ka', toz ka gon ake', ko' ake' rao na'a bellen' yel llnebia' ke ake'n, na' billre da llak llon ake'. ¹⁴ Na' tilrén ake' be'nnen' nak ka xhi'r da'on, na' be'nnen' nak ka xhi'r da'on gone' gan rao wdilen', le Le'en nake' Xanllo, be'nn llnebia' rao yezikre be'nn wnebia', na' nake' Rey, be'nn llnebia' rao yeololte rey. Na' be'nn ka' non le'e txhen na', nak ake' be'nn ba brej Diosen', be'nn ka' nxenra'll akya'nne' Le'e biteze da gak.

¹⁵ Na'll goll anglen' nada':

—Nisda'o ka' bre'ro' gan' lli' no're re'e na', zejen be'nn zan kwis, be'nn yell, na' zan yell xhen ake, na' be'nn llak wde wdere di'll de yellrio. ¹⁶ Na' be'nn ka' nak ka chi loz bell xi'o, wie akre' no'ren', na' wsanra'll ake' le'e yekwa'nn akte' gal yidze, te yeyoll na', gao ake' xpe're'n, na' wzeyrén akte'n lo yi'. ¹⁷ Le Dios na'n we'e latj gak ake' toze, gon ake' yeolol da ka' nne bell xi'o na', na' gon ake' yel llnebia' ke ake'n rao na'a bellen', nench na' gak yeolol da ka' ba bne Diosen'. ¹⁸ Na' no'ren' bre'ro'n naked yell brao kwis da llnebia' be'nn wnebia' ka' zjalla'a doxhen yellrio.

18

Kan' gak kat kweyi' yell Babilonian'

¹ Bde na' bre'ra' betj ye to angl be'nn bza'a yebán' rao yellrion', na' gok rao ne'e yel llnebia' xhen na', nench gok kan' bne'e na', byeni' yellrion' kone beni' ke'en nse'e na'. ² Na' bnne'e zillje, bne'e:

—Ba bllin lla kweyi' Babilonian' yell brao na'. Ba bllin lla yeyaken xhichna' daxi'o. Ba bllin lla yeyaken ga cha'a ba llia xire ba xi'o ake. ³ Kweyi'n, le be'nn ka' lla'a yell Babilonia na'n, le bko'yel akre' be'nn zjalla'a yeolol yell ak, na' gok ake' ka be'nn bzollre', le benrén ake' leake' txhen rao da xhinnj ke ake'. Na' be'nn wnebia' lla'a yellrio ben ake' da llawé xpe'r ake' ren be'nn Babilonia ka', na' be'nn ka' llo't bi da llo't, gok ake' be'nn wnia', le be'nn Babilonia ka' benditje akre' da go't ke ake'.

⁴ Na'll benra' ye to be xhnne da za'a yebá, na' bne'e:

—Re' nak xhi'nna', lelloj yell Babilonian' nench bi gonrenre be'nn ka' da xhinnj, nench ke sa'kzi'rén akre'. ⁵ Le do'l xhen de ke be'nn Babilonia ka', na' Diosen' lljadinra'lle' yeolol bi da xhinnj ba ben ake'. ⁶ Sa'kzi' akchga no'r re'en, zeje di'll be'nn yell Babilonia, dan' ba bsa'kzi' ake' be'nne. Yellayraochgue' da xhenll ka da ba benre' be'nne. ⁷ Lewe'chgue' yel llza'kzi' ke'e, katken' bene' kan' go't da wen da cha'o ke'e, le lo ra'llda'we' na' bne'e: “Kere da te ke yel llnebia' kia' ni, ni ke yega'nnza' ka no'r wazeb, ni ke llojze nis bell rawa'.” ⁸ Ke len na' toze lla gak dan' llakre' bi tekze ke'e. Be'nn zan gat, na' be'nn zan kwell ake', na' bil ton ake', na' chey ake' lo yi', le Xanllo Diosen' nape' yel wak xhen, wsa'kzie' leake' ke da xhinnjen' ba ben ake'n.

⁹ Be'nn wnebia' ka' zjalla'a yellrio, be'nn bnao be'nn Babilonia ka' ben ake' da xhinnj, na' ben ake' ka da nen ke ake', leake'n kwell ake', na' yebán akre' kat re'e akre' chas llén dan' chey yellen'. ¹⁰ Na' lljasé ake' zi'tre wia ake' kan' llak ke be'nn Babilonia ka', lleb ake' kwis, na'll nne ake':

—¡Nya'chraz llak ke yell brao, Babilonian', yell braoll ka yeololte yellen'! Ba bllin lla kweyi'n choll da'oze.

¹¹ Na' be'nn we't ka' zjalla'a yellrion' kwell ake', na' yebán akre' kat kweyi' yellen', le nollno llra' si'i dan' go't aken'. ¹² Dan' llo't ake'n naken de ya cha'o nzi'i oro, de ya cha'o dan' nzi'i plat, de yej za'ke, na' de yej cha'o dan' nzi'i perla, na' ra'll cha'o de lino, na' de sed, na' ra'll morad, na' ra'll da xhna, na' yeololte da nak de yay la' xhix, na' billre yay za'ke, na' ren da nak de llit da nak nbaraz da

nzi'i marfil, na' de ya cha'o dan' nzi'i kobr, na' de ya, na' de yej cha'o dan' nzi'i mármol. ¹³ Nollno si'i no kner ke ake'n, no ceit xhix, no yare, na' da la' xhix dan' nzi'i mirra, na' ye to da la' xhix dan' nzi'i olíbano, no xis uva, no ceit ke yel wao, no yezje, no trigo, no burr, no blli'n, no xhi're, no kabay, no karret, no be'nne ba nda'o nak be'nn wen llin ke to chi'ze. ¹⁴ Na' be'nn we't ka' nne ake' ke yellen':

—Ba bde ke yeolol daxhix ka', na' yeolol da ka' byazra'll be'nn Babilonia ka' si'i ake' kone yel wnia' ke ake'n, kere no si'll da ka' nna'.

¹⁵ Na' be'nn we't ka', be'nn ka' be't da bxhi'i be'nn Babilonia ka', se ake' zi'tre lleb ake' kan' llallayrao be'nn ka', na' yebán akre' yesbell ake'.

¹⁶ Na'll nne ake' zillje, ne ake':

—¡Nya'chraz ba gokrize ke yell braon! Be'nn blla'a yell ni, gok ake' ra'll cha'o ra'll za'ke, no ra'll morad, no ra'll xhna. Wa bzocha'o ake' nbaraz kone ya cha'o ren yej za'ke da llaktit, na' ren yej cha'o nzi'i perla. ¹⁷ Na' nna' choll da'oze blleyi' yeolol da cha'o ke ake'n.

Na' yeololte xan barco ka', na' yeololte be'nn lljak lo barco, ren be'nn llon ak llin lo barco, na' nollre be'nn llon ak llin lo nisdá'on, yeolole' se ake' zi'tre. ¹⁸ Na' re'e akre' llas llén, na' lley yellen', na'll nne ake':

—Bi nna kwe' ye to yell yobre ka yell ni doxhen yellrio.

¹⁹ Na'll wllia ake' yo bichte yichj ake' yel llabane, na'll kwell ake' nne ake':

—¡Nya'chraz gokrize ke yell brao ni! Ren yel wnia' ken, le gok ake' be'nn wnia', yeololte no xan

barco, yeololte no be'nn llon llin lo nisdá'on, na' nna' choll da'oze blleyi' yellen'.

²⁰ Na' re' lla're yebán', leyewé, re' bse'l Diosen' gokre postl ke'e, na' re' bse'le' be're xti'lle'n, na' yezikre re' nak be'nn ke'e, leyewé le Dios na' ba bchoyrawe' kweyi' be'nn ka' bsa'kzi' re'.

²¹ Na'll ye to anglen' nap yel waken' broe' ye to yej xhen da nak ka yej yich, bza'len lo nisdá'on, bne'e:

—Kan' gak ke yell Babilonian', yeranen kan' barán yej xhen ni, bza'la'n lo nisdá'o na', kbatlle re'llon da yobre. ²² Kbatlle yénello gol dan' ne arpa yellen', kbatlle wkwel wakwel ka' no bllej no trompet. Kbatlle ller be'nn nsed gone' xchinrazre da gonrene' llin, ni llakia ke be'nn llot bi da llote' lo yej yich yénello yellen'. ²³ Kbatlle re'llo beni' ke dan' llseni'n, na' kbatlle yénello llni ke be'nn llon yel wachayna'a. Kweyi' be'nn ka' llo't lla'o rao yellen', be'nn ka' nak be'nn brao rao yellrion', le be'nn Babilonia ka' ba bxhiye'e ake' be'nn zjalla'a yeolol yell kone yel walla'a ke ake'n.

²⁴ Be'nn Babilonia ka', bet ake' be'nn be'e xti'll Diosen', na' nollre be'nn brej Diosen' gak ake' be'nn ke'e. Na' rao yell na' baroe'rawe bet ake' yezikre be'nne.

19

Lloe'xhen ake' Dios yebá

¹ Bde na' benra' be'nn zan kwis lla'a yebán', lloe'rao ake' Dios, ne ake' zillj:

¡GakxhENCHGA Diosen'!

Nake' wasrá kello, na' nake' be'nn za'ke, na' nape' yel wak xhen.

² Le yel koxchis ke'en naken da li.
Ba bchoybie' kweyi' yell brao na' dan' nak ka to
no'r re'e na',
le na'n zjalla'a be'nn ka' bko'yele be'nn lla'a dox-
hen yellrio,
nench bi bzoa ake' xti'll Diosen'.
Ba bchoybie' kweyi' be'nn Babilonia ka',
llaya'l sa'kzi' ake' dan' bet ake' be'nn ka' bxenra'll
Le'e.

³ Na'll bne ake' da yobre:
—¡Gakxhenchga Diosen'! Ke chnare chas llén gan'
chey yellen'.

⁴ Na' be'nn tapalloa ka' (24) ren be'nn ye tap ka'
llia xiren', le go't akte' slloa're rao yon', lloe'rao
ake' Diosen' gan' llie' na', ne ake':
—¡Ka'n gakchga! ¡Gakxhenchga Diosen'!

⁵ Na' nen bnne ye to be'nn gan' llia Diosen', ne'e:
Yeolol lli'o llon xchin Diosen' llaya'l wxenra'll-
lloe',
lli'o lleblloe', no be'nn gore no bida'o ak.

Yel wachayna'a ke be'nn nak ka xhi'r da'on

⁶ Na'll benra' be xhnne ke be'nn zan lloe'rao ake'
Diosen', na' nen ka ga de yeo xhen ake, na' ka ga
llachj yi'wzi'o, ne ake':
¡Gakxhenchga Diosen'!

Le le'en nape' yel wak,
na' ba bzorao llnebie'.

⁷ Yewello sollo nbaraz kwis we'raolloe'.
Le ba bllin lla gak yel wachayna'a ke be'nnen' nak
ka xhi'r da'on.

Ba zo no'ren' sie' xho're'.

⁸ Ba be'e ra'll cha'o da nake', ra'll lliche xhi're.

Na' ra'll cha'o da llich na', zeje di'll da wen dan' llon be'nn ka' ba brej Diosen', nak ake' ka no'ren' za wchayna'a na'.

⁹ Na'll goll anglen' nada' da yobre:

—Bzoj da ni: “Nbaraz ke be'nn ka' ba goxhe' lljak katen' gak lnni ke yel wachayna'a ke be'nnen' nak ka xhi'r da'on.”

Na'll bne anglen':

—Di'll nin' goll Diosen' nada' naken di'll li.

¹⁰ Na'll bzoa xhiba' xhnie' anglen' nench we'rawe', na' bi benne' latje, bne'e:

—Bi gono' ka'. Nada' naka' be'nn wen xchin Dios kan' nakso' rwe' ren be'nn lwelljo' ka', be'nn bi llbej yichje' xti'll Jesús na'. Benxhen Dios na'.

Na' be'nn lloe' xti'll Jesúsen', zokze Spíritu ke Diosen' llzejnie'n leake' nench lloe' ake' xti'llen'.

Be'nnen' llia kabay lliche

¹¹ Na' bre'ra' yebán' ka to da nyarje, na' bre'ra' to kabay lliche, na' llia to be'nne leba'. Be'nnen' llia leba'n na' nzie' Be'nn Llon Kon Kan' Ne'e, na' Lloe' Di'll Li. Zeje' lixheje kan' llchoybie' sa'kzi' be'nn ka' bi llon kan' ne'e na', na' dilrene' da xhinnj na'.

¹² Na' bre'ra' yej rawe' ka' naken llaktit ka yi' da lla'lnninne, na' zan corona zjazó yichje'n, na' nyoj ye to re'e roxhgue'en da nombia' toze Le'e. ¹³ Na' nake' to ra'll da dop llen, na' nzie' Xti'll Dios. ¹⁴ Na' be'nn nak be'nn waka'a ya ke Diosen' nao ake' Le'e, nak ake' ra'll cha'o da nak llich yalle, na' llia ake' twej kabay lliche. ¹⁵ Na' lloe' na' ll-lloj to spad da nlátit rawe' da gone' we'e yell ka' bi llzoa di'll kan' ne'e na'. Na' kat nnebie' na', wsa'kzie' leake', na'll wzenay ake' ke'e. Na' wdie' leake' ka to le' yay

yetj, na' sa'kzi' be'nn ka' ba ben da xhinnjen', le Dios be'nnen' nap yel wak xhen na', llaklle'e kan' ba ben ake'n. ¹⁶ Na' le' xhe'e na', na' le' xhichje' na', nyoj di'll ki nen: "Naka' Rey ke yeololte rey ak, na' naka' Xan yeololte be'nn wnebia'."

¹⁷ Na'll bre'ra' to angl zelle'e lo willen', na'll besie' balwille' yeololte chod ak llasdá le' yebán', lle'eba':

—Ledá, leyedope ganni gaore to xche' xhen da gonn Diosen' keré. ¹⁸ Ga't xpe'r be'nn wnebia' ak, xpe'r no xan be'nn waka'a ya ak, xpe'r no be'nn war ak, xpe'r kabay ak, na' ren ke be'nn wllia leba', na' ke yeololte be'nne, no be'nn gok be'nn wen llin ke be'nne, na' rente be'nn bi ben xchin be'nne, na' no xkwi'de, na' no be'nn gore.

¹⁹ Na' bre'ra' bell xi'on, ren yeolol be'nn wnebia' ka' zjalla'a yellrio ren be'nn waka'a ya ke'e ka', ba badop ake' nench tilrén ake' Jesús be'nnen' llia ko'll kabay llichen', ren be'nn waka'a ya ke'e ka'.

²⁰ Na' bellen' gokba' rallna'a Jesúsén', na' leska' gok ke be'nnen' be'e di'll wenra'llen', be'nnen' ben yel wak nench bxenra'll be'nne bell xi'on, ren lwa'a keba' na', na' bzo ake' sen keba'n. Llop akteba' gok rao na'a Jesúsén' rente be'nnen' be'e di'll wxhiye'e na', nna nbanteba' bza'l akeba' lo yi' gabil gan' lla'lnninn dan' nzi'i azufre, na' naken to yi' xhen dan' nak ka to nisda'o. ²¹ Jesúsén' be'nnen' llia kabay llichen' bete' yezikre be'nn ka' nao bell xi'on kone spad dan' blloj lloe' na', na'll yeolol chod ka' to berj akeba' bdao akba' xpe'r ake'n.

20

Kan' gak rao to mir iz

¹ Bayoll na' bre'ra' to angl be'nn zo yebá, betje' no'xe' xhiya ke yell zitj dan' nak lo gabil, na' no'xe' to gden xhen. ² Anglen' be'xe' bel xi'on, ban' bra' kana'te. Leba' lnebia'ba' daxi'o ka', na' leba'n Sa-tanásen'. Anglen' bchejeba' gden to mir iz. ³ Bayoll bchejeba' na', le bza'lteba' lo yell zitj gabilen', na' le bsejte' lloa' yell zitjen', na' bchi'chte'n to sey nench bill siye'ba' be'nnach chak llin to mir iz. Kat te to mir izen', kana'll yeselleba' gden na' nench yellojba' ye choll.

⁴ Na' bre'ra' gan' lljachia be'nn ka' lnebia', na' bllia ake' rawe na', be'nn ka' bro' Diosen' rao na'a ake' gon ake' yel koxchis ke be'nnach. Na' bre'ra' be'nn ka' bchoy ake' yen, ni ke dan' be'e ake' xti'll Jesúsén', na' ni ke dan' bxenra'll ake' Diosen', na' bi be'rao ake' bell xi'on, ren lwa'a keba' na', na' leska' bi be'e ake' latj so sen keba' roxhga ake' o na'a ake' na'. Na' basbán Diosen' leake' radj be'nn wat ka', na' nnebia'rén ake' Criston' to mir iz. ⁵ Be'nn ki gok be'nn nell babán ake' radj be'nn wat ka'. Na' bi babankze be'nn ka' yela', bllinte gokll to mir iz, kana'llen' babán ake'. ⁶ Nbaraz nni't be'nn ka' basbane' radj be'nn wat ka' da nelle, be'nn ka' ba brej Diosen' nak be'nn ke'e. Bi gak ke ake' kan' gak ke be'nn ka' yellayrao ake' ke chnare bi da xhinnj ba ben ake', da na'n nello yel got wloope. Len na' ni't ake' nxenra'll ake' Dios, na' nxenra'll ake' Cristo na', na'llen' gak ake' bxoz, na' nnebia'rén ake' Criston' to mir iz.

⁷ Kate ba gok to mir iz na', we'e Diosen' latje yelloj xan daxi'o ka' lo yell zitj lo gabil na', gan' bseyje' na'. ⁸ Na' yellojen na' siye'n be'nne da yobre, be'nn zjalla'a yeolol yell ka' lla'a yellrio.

Siye'n be'nn ka' nzi'i Gog na' Magog, yetopen leake' tilrén ake' Criston', gak ake' be'nn zan kwis ka yoxh da lli' lloa' nisdá'o, da nono llak wrabe. ⁹ Na' bre'da'ora' be'nn zan llebraz ka', bza'a ake' doxhen rao yellrio, na' jake' gan' lli' yell dan' nllie' Diosen', gan' zjalla'a be'nn ka' ba breje' nak ake' be'nn ke'e. Na't ka byechj ake' yellen', le bente Diosen' bexj yi' le' yebán' bzeyten leake'. ¹⁰ Na' ka nak xan daxi'o ka' dan' bxhiye'e be'nn lla'a yellrio, angl ke Dios na' bza'le'n lo yi' gabil gan' lla'lnninn dan' nzi'i azufre, na' yi' xhen na' naken ka to nisdá'o, gan' bza'l ake' bell xi'on ren be'nnen' be'e di'll wenra'll, nench bxnra'll be'nnach bell xi'o na'. Na'll yellayrao ake' ke chnare.

Gokyel koxchis ke be'nn ba got

¹¹ Na'll bre'ra' gan' lliá Diosen' naken to da xhen da nak da llich kwis. Na' yellrion' rente yebán' baranten chras nollno bre'kze len, gallga gokse yezi'ra'llen ga yobre. ¹² Na' bre'ra' be'nn ba got, be'nn gore be'nn xkwi'de, na' no bda'o, zjazellá ake' rao Diosen'. Na'll bse's Diosen' yich ka' dan' nyoj yeolol da ben totoe'. Bayoll na' bse'se yich gan' nyoj ra be'nn ka' de yel nban zejlikane ke. Na'll bene' yel koxchis ke ake' kon ka ben ake', chak bzo ake' yellrio, le yeolol da ben ake' na', nyojen le' yich. ¹³ Yeolol be'nn wasa't lo nisdá'on, balloj ake' zjazellá ake' rao Diosen', na' yeolol be'nn wasa't ga yobre, leska' balloj ake' zjazellá ake' rawe'n, nench na' bene' yel koxchis ke totoe' kon ka ben ake' chak bzo ake' yellrio. ¹⁴ Na'llen' yel got gan' lla'a be'nn wat ka', Diosen' bza'len lo yi' gabil dan' nak da xhen ka to nisdá'o. Na' dan'

got be'nn ka' blla'a lo yi' na', len na' yel got wloope ke ake'. ¹⁵ Yeolol be'nn bi bzoa xti'll Diosen', yeolol be'nn bi nyoj ra ake' gan' nyoj ra be'nn, de yel nban zejlikane ke ake', bza'l Diosen' leake' lo yi' na'.

21

Yebá kobe ren yellrio kobe

¹ Bde na' bre'ra' le' yebán' ba bayaken da kobe leska' yellrion', le yebán' da gok da nelle na', na' yellrio da nell na' ba barán aken. Leska' billbi nisdá'o go'te. ² Nada' Juan bre'ra' yell ke Diosen', Jerusalén kobe dan' lli' yebán' gan' zo Diosen', betjen rao yellrio. Nonen nbaraz ka ke to no're ba bayone' nbaraz wchayne'e. ³ Na' do gan' llia Dios na', benra' bnne to be'nn zillje, ne'e:

—Wiacheke, ba betj Diosen' zorene' be'nnach, na' sorenteze' leake', le breje' leake' nench nak ake' yell ke'e. ⁴ Dios na' gone' bibi gak ke ake' da soya'ch ake', da kwellrén ake', nollno gat, nollno chey la, le ba bde ke yeolol da ka' go't yellrio nellen'.

⁵ Na'll bne be'nnen' llia llnebia'n, ne'e:

—Lewiá ke, nada' llakoba' yeololte bi da zjadé.

Leska' bne'e:

—Bzoj di'll ki ba benro' na', le naken di'll li, na' gak kan' bnia' na'.

⁶ Bayoll na' bne'e nada':

—Ba gok da llaya'l gak. Nada' naka' ka ti'ch di'll nelle, na' naktia' ka ti'ch di'll ga llayollen, ka to be'nn bxe bi da bxie', na' wasyollte'n. Be'ne bile, nada' we'e nis da ye'je' dan' nsa'a yel nban, na' bitbi sa'kren. ⁷ Be'ne nxenra'll nada', cha'

ba bzoere' bi wsanra'lle' xti'lla'n, da wen gak ke'e ka di'llen' ba be'kza' na', nada' gaka' Dios ke'e, na' le'e gake' xhi'nna'. ⁸ Na' ka nak be'nn ka' blleb xhnneza', na' be'nn bi llonlira'll nada', na' be'nn ka' llaso'n dan' bi llazra'lla', na' be'nn wen xhia ka', na' be'nn darén ak no'r yobre o be'nn byio yobre, na' be'nn llon txhen yel walla'a, na' be'nn llonlira'll lwa'a ak, na' yeolol be'nn lloe' di'll wenra'lle; yeolol be'nn ka'n llaya'l sa'kzi' ake' ke chnare lo yi' xhen dan' nak ka to nisda'o, lo yi' gabil gan' lla'lnninn dan' nzi'i azufre. Na' dan' gak ke ake' na', len na' nello yel got wloope.

Yell Jerusalén dan' nak da kobe

⁹ Na'll bre'ra' to angl gall ka' be'nn ka' be'x leo ka' galle, da ka' yollte da brarj ake', nench gok yel zi' le zerawe yellrion'. Badbi'ye' gan' zia' na', na' lle'e nada':

—Da ke, wroe'ra' rwe' be'nnen' nak ka to no'r za wchayna'a, na' Jesucristo be'nnen' nak ka to xhi'r da'on bet ake', na' nnello Le'en si'i no'ren'.

¹⁰ Na' Spíritu ke Diosen' benen nench bache'e anglen' nada' to rao ya' xhen da nak sibe, na' broe're' nada' yell Jerusalén na', dan' nake yell ke Dios. Zon yebá na', na' lletjen rao yellrion'. ¹¹ Na' yellen' goken llaktit kone beni' dan' nsa'a Diosen'. Na' llaktit ken naken ka to yej da za'ke, ka yej dan' nzi'i jasje dan' llre'llo ka yej kes. ¹² To ze'e sib xhen nechj yellen', na' zjazó chllinn (12) kwen ga nak zi cho'llo, na' toto gan' nyarj na', zjazé twej angl. Na' le' gan' cho'llo na' nyoj ra chllinn kwe' be'nn ka' bxe chllinn kwe' dialla be'nn Israel ka'. ¹³ Na' le' ze'e dan' zo chla' yellen' gan' llra' willre zjazó chonne gan' nak zi cho'llo, na' gan' llen willre zo

ye chonnen, na' yichjre zo ye chonnen, na' lle'lre zo ye chonnen. ¹⁴ Na' ze'e dan' nechj yellen', yo' chllinn yej xhen rane, na' le' yej ka' nyoj ra chllinn be'nn ka' nak postl ke Jesucristo be'nnen' nake ka xhi'r da'o na'. ¹⁵ Na' angl be'nnen' be'rén nada' di'll na', no'xe' to ya da nak de ya cha'o dan' nzi'i oro da gonrene' llin wllixe' yell na', ren ze'e na', na' lloa' gan' nak zi cho'llo. ¹⁶ Yellen' toz ka naken de zra'ye ren de zdonre. Anglen' bllixe' yellen' kone yan' no'xe' na', na' goken chop mir chop gayoa (2,200) dan' nzi'i kilómetro chla' wejen', ka tonn nake zra'ye na', ka to sib naken. ¹⁷ Na'll bllixe' ze'e dan' nechj yellen', na' goken to gayoa tapayon (144) tchit dan' nombia' be'nnache, len na' benrén anglen' llin bllixe'n.

¹⁸ Ze'e dan' nechj yellen' naken de yej da za'ke da nzi'i jaspe, na' doxhen yellen' naken de ya cha'o, na' nla'n ka to yej kes da nak yalle. ¹⁹ Na' yej dan' lla'a ran ze'e dan' nechj yellen' nonen len nbaraz.

Da nellen' naken de yejen' nzi'i jaspe;
da wloope na' naken de yejen' nzi'i zafiro;
da wyonne na' naken de yejen' nzi'i ágata;
da wdape na' naken de yejen' nzi'i esmeralda;
²⁰ da ga'ye na' naken de yejen' nzi'i ónice;
da wxhope na' naken de yejen' nzi'i cornalina;
da galle na' naken de yejen' nzi'i crisólito;
da xo'ne na' naken de yejen' nzi'i berilo;
da ga na' naken de yejen' nzi'i topacio;
da chi na' naken de yejen' nzi'i crisopraso;
da chnej na' naken de yejen' nzi'i jacinto;
na' da chllinn na' naken de yejen' nzi'i amatista.

²¹ Na' gan' nak zi cho'llo da chllinn kwen ka', nak aken chllinn yej cha'o dan' nzi'i perla, toton naken de yej cha'o nzi'i perla. Na' nez ke yellen' naken de ya cha'o dan' nzi'i oro, na' naken ka yej kes da nak yalle.

²² Na' bibi yoda'o bre'ra' yellen', le be'nn ka' zjalla'a yell na', ni't ake' rao Xanllo Dios, be'nnen' nape yel wak xhen, na' rao Jesucristo be'nnen' nak ka xhi'r da'o, leake'n nxenra'll be'nn ka' lla'a yellen'. ²³ Be'nn ka' lla'a yellen', bibi will bibi be'o yallj akre' wseni'n yellen', le beni' dan' nechj Dios na', llseni'n ke ake' rente beni' da nsa'a be'nnen' nak ka xhi'r da'o. ²⁴ Na' beni' ke Dios na' wseni'n ke be'nn za'k yeololte yell zjalla'a yellrio, be'ne llonlira'll Dios, na' be'nn wnebia' lla'a yellrio we'xhen ake' Dios, we'e ake' Le'e bi da za'ke da cha'o da de ke ake', ren no yel bara'nn xhen ke ake'. ²⁵ Bi cheyj gan' nak zi cho'llo da ka' ni't yellen' te lla, le ganna' bill gale. ²⁶ Na' yel za'k yel nbaraz da zjadé yeolol yell, ren yel bara'nn da zjadé ke be'nn wnebia' ka', we'e ake'n Diosen'. ²⁷ Yell na' kbat gak cho' be'nn llon da zban. Bi gak cho' be'ne llon biteze da llwie Dios, na' be'ne lloe' di'll wenra'lle. Zeraoze be'ne ka' nyoj ra ake'n le' yich ke Jesucriston', be'nnen' nak ka xhi'r da'o, na' nyoj ra ake' ga't yel nban ke ake' ke chnare, leakze'n gak cho' ake'.

22

¹ Na'll broe' anglen' nada' yeo gan' yolle nis da lloe' be'nnachen' yel nban zejlikane. Nisen' naken ka yej kes le nyan kwis. Na' ll-lojen gan' llia Dios na', ren Jesucristo be'nnen' za'krebe' ka xhi'r da'o.

² Na' kllol nez xhen ke yellen', na' llop la'te lloa' yeon' zjazó yay da lloe' yel nban. Na' llbian daxhix chllinn (12) ras rao to iz, lloe'n daxhix tbe'o weje, na' be'nn yell ka' llonrén ake' xhla'yen' llin, nench wayonen be'nn lla'a yeolol yell ka' biteze da llak akre'. ³ Na' billbi da xhinnj ga't da llwie Dios, na' yel llnebia' ke Diosen' ren ke Jesucristo, be'nnen' nak ka xhi'r da'o so ake' yellen'. Na' be'nn ka' bxenra'll Le'en we'rao ake' Le'e. ⁴ Na' re'e akre' Xanllo Diosen', na' yoj re'en roxhga ake'. ⁵ Na' billbi xchol gake. Na' be'nn ka' zjalla'a na', billbi beni' ke no da llseni', na' billbi will yallj akre', le beni'n nechj Xanllo Dios na'n, wseni'n ke ake'. Na' nnebia'rén ake' Le'e ke chnare.

Ba rez yed Jesucriston' da yobre

⁶ Na'll goll anglen' nada':

—Yeolol di'll ki ba benro'n naken da li, gak kon kan' ba bneto' na'. Xanllo Dios na' llsenie' lo yichjra'llda'o be'nn lloe' ak xti'lle'n, na' llze-jnie're' leake' akren' nne ake', Le'en bse'le' nada' zadzejnie'ra' be'nn llon xchin Dios, nench wroe' akre' da ka' ba za'a aken.

⁷ Na'll bne Jesúsén':

—Le za'tia'. Nbaraz ke be'nn ka' byejele' ke xti'lla'n, nyojen le' yich ki.

⁸ Nada', Juan, benra', na' bre'ra' da ki ba bzoja' ni. Na' bayoll benra', na' bre'ra' na', jazoa' xhiba' xhnia' anglen', be'nnen' broe' nada' da ki, na' gokra'lla' we'rawe'. ⁹ Bixha anglen' bne'e:

—Bi gono' ka', nada' naka' to be'nn wen xchin Dios kan' nakso' rwe', na' kan' nake be'nn llwelljo' ka' ba brej Diosen' lloe' xti'lle'n, na' kan' nak

yeolol be'nn ka' llejle' da ka' nyoj le' yich ni. Benx-hen Dios na'.

¹⁰ Leska' golle' nada':

—Bi wkwa'cho' di'll ka' ba bzojo'n, le da ba zo rez gaken. ¹¹ Na' be'nn ka' llon da xhinnj, nnao akkle' yeso'ne'n, na' be'nn ka' llaso'n da nak zdo', yeso'nle'n. Na' be'nn ka' llon da wen, nnao akkle' gon ake' da wen na' llon ake'n. Na' be'nnen' ba ben kwine' rallna'a Diosen', bit yelloje' lo na'a Diosen'.

¹² Jesús en' bne'e:

—Le za'tia', na' wayoa' be'nnach kon ka ba ben totoe'. ¹³ Nada' naka' ka ti'ch di'll nell, na' naktia' ka ti'ch di'll gan' llayollen, nada' naka' ka to be'nn bxe bi da bxie', na' wasyollte'n, na' naktia' ka to be'nn zej raote, na' ka be'nn zej xhante.

¹⁴ Nbaraz ke be'nn ka' ba bayib xhara'n ake'n. Leake'n gak gao ake' daxhix dan' llbia rao yay dan' nsa'a yel nban zejlikanen', na' gak cho' ake' yellen'. ¹⁵ Zan ka nak be'nn ka' llon da zban, be'nn llon txhen yel walla'a, be'nn llon da nen ke xpe'r ake', na' be'nn wen xhia, na' be'nn llonlira'll lwa'a ake, na' yeolol be'nn lloe' di'll wenra'lle, na' llawé akre' wzenay ake' di'll wenra'lle, yeolol be'nn ka' bi gak cho' ake' lo yell kia'n.

¹⁶ —Nada' Jesús ba bse'la' angl kia'n, nench badzenre' rwe' yeolol da ka' ba bzojo' na'. Na' llaya'l we'on be'nn ka' lldope ll-lay llonlira'll nada'. Nada' naka' xhi'nn dialla rey David, na' naka' ka berj rsire.

¹⁷ Na' Spíritu ke Diosen', na' leska' lli'o nxenra'll-llo Jesús en', llelloe':

—Le yobte yedo'.

Na' be'nnen' llenen', nne'e:

—Dachga.

Na' be'nnen' llbilra'lle', yedchgue', na' noteze be'nn lle'nre', ye'jchgue' nis dan' lloe' yel nban zejlikane, na' bibi sa'kren.

¹⁸ Na' llasnisra' re' llzenay kan' ne yich ni, ke da ka' za gak, na' cha' no wzanlle ka dan' llia le' yich ni, Dios na'kze gonlle' yel zi' ke'e, ka dan' nyoj le' yich ni. ¹⁹ Na' cha' re' yeka're dan' llia le' yich ni, Dios na' yelane' raren' le' yich ke'en, gan' llia ra be'nn ka' de yel nban zejlikane ke, na' bi gak yeyo're yell ke'en, na' bibi da wen gak keré dan' nyoj le' yich ni.

²⁰ Na' Jesús, be'nnen' bzejnie' nada' yeolol da ka' bzoja' na', ne'e:

—Da likze le zaza'tia' da yobre.

Ka'n gakchga. Le yobte yedo' Xanto', Jesús.

²¹ Xanllo Jesucriston' gakrenchgue' yeololtere. Ka'n gakchga.

**Di'll dan' nsa'a yel nban (El Nuevo
Testamento en el Zapoteco de Yalálag)
New Testament in Zapotec, Yalálag (MX:zpu:Zapotec,
Yalálag)**

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Yalálag

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Yalalag [zpu], Mexico

Copyright Information

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Yalálag

© 2000, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
d8abdc19-7872-5010-9ef1-465148ed0f0c